

Jaarverslag 2018

Diabetes
Fonds

Inhoudsopgave

Voorwoord	3	Bijlagen	24
1. Doelstellingen	4	Adviesraden	24
1.1 Missie en strategische doelstellingen	4	Nevenfuncties Raad van Toezicht	25
1.2 Strategische onderzoeksagenda	4	Organogram	26
1.3 Speerpunten voorlichting	6	JAARREKENING	27
2. Fondsenwerving	7	OVERIGE GEGEVENS	47
3. Samenwerking	8		
4. Communicatie met belanghebbenden	10		
5. Personeel en Organisatie	11		
5.1 Personeelsbeleid	11		
5.2 Interne organisatie	13		
6. Bestuur en Governance	15		
6.1 Verslag Raad van Bestuur	15		
6.2 Raad van Toezicht	16		
7. Risicomanagement en interne beheersing	18		
7.1 Risico's en onzekerheden	18		
7.2 Interne beheersing	19		
8. Vermogensbeleid	20		
9. Financiële resultaten	21		
10. Vooruitblik 2019	22		

Voorwoord

Het 40-jarig bestaan van het Diabetes Fonds was geen reden voor een feestje, er zijn immers helaas nog steeds teveel mensen met diabetes en hun aantal groeit. Het was wel reden voor extra aandacht voor dit groeiende probleem, dat deden we onder andere met een informatieve campagne in dagbladen en in het tv-programma *Tijd voor Max*. De kunstvleesklier stond daarin centraal, een mooie ontwikkeling die veel patiënten perspectief geeft op een betere kwaliteit van leven.

Deze activiteiten zorgden voor een stijging van de bekendheid van het Diabetes Fonds en ook voor flink hogere inkomsten. Het aantal donateurs nam toe, waarmee de basis van het Diabetes Fonds verder is verbreed.

Het betekent ook dat we meer kunnen investeren in onderzoek. We hopen daarmee bij te dragen aan een snelle introductie van de kunstvleesklier, maar blijven tegelijk hard werken aan de genezing van diabetes type 1. Daarom investeerden we samen met de stichting DON (Diabetes Onderzoek Nederland) fors in vernieuwend onderzoek naar diabetes type 1. En continueerden we samen met stichting DON en andere fondsen onze bijdrage aan het RegMed XB consortium.

Ook op het gebied van diabetes type 2 konden we mooie stappen zetten, door een investering samen met ZonMw in 20 doorbraakprojecten.

In 2019 bouwen we verder op deze ingezette lijn. Dat doen we samen met de Diabetes Vereniging Nederland, met wie we eind 2018 een intensief samenwerkingstraject zijn gestart. Met als doel om gezamenlijk nog meer te kunnen bereiken voor mensen met diabetes.

Hanneke Dassing
Algemeen directeur

1. Doelstellingen 2018

1.1 Missie en strategische doelstellingen

Statutaire doelstellingen

De statutaire naam van het Diabetes Fonds is: Stichting Diabetes Fonds. De stichting is gevestigd in Amersfoort en heeft tot doel de bestrijding van diabetes mellitus en daarmee verband houdende complicaties.

De missie van het Diabetes Fonds:

Naar een toekomst zonder diabetes

Het Diabetes Fonds maakt zich sterk om diabetes en de complicaties die deze ziekte geeft te voorkomen en te genezen. We geven mensen met diabetes nu en in de toekomst een betere kwaliteit van leven.

Hiertoe werft het Diabetes Fonds gelden voor wetenschappelijk onderzoek en voorlichting, want elke oplossing begint met onderzoek.

Meerjarenvisie 2016 – 2019

Iedere vier jaar ontwikkelt het Diabetes Fonds een meerjarenvisie, gebaseerd op de missie en statutaire doelstellingen. Voor de periode 2016 – 2019 is een meerjarenvisie geformuleerd, in nauwe samenwerking met patiënten, onderzoekers en andere stakeholders.

Het Diabetes Fonds vindt dat iedereen een gezond leven verdient zonder diabetes en de complicaties ervan. Het Diabetes Fonds wil Nederland gezonder maken en diabetes genezen. Enerzijds door wetenschappelijk onderzoek te financieren voor betere behandelingen, genezing en het voorkomen van complicaties van diabetes type 1 en type 2. Anderzijds door de gezonde keuze makkelijker te maken. Het Diabetes Fonds richt zich op de beperking van toegevoegde suikers (minder suiker) in voeding. Hiervoor zoekt het Diabetes Fonds de samenwerking met de industrie, bedrijven, retailers en de overheid.

1.2 Strategische onderzoeksagenda

Het Diabetes Fonds heeft samen met wetenschappelijk onderzoekers en patiënten een strategische onderzoeksagenda opgesteld voor de periode van 2016 – 2020. Met deze agenda – opgesteld in 2015 – geeft het Diabetes Fonds sturing aan onderzoek en, belangrijker, aan de toepassing daarvan. Valorisatie en translatie zijn dan ook belangrijke onderwerpen voor deze beleidsperiode.

1. Genezing van diabetes type 1

Hierbij ligt de focus op vier kansrijke onderwerpen, namelijk het afweersysteem, stamcellen, biomaterialen en transplantatie. Via die wegen willen we patiënten zo snel mogelijk genezen.

2. Betere behandeling van diabetes type 2

Centraal staat de verbetering van de leefstijl van patiënten op de lange termijn. Daarnaast investeren we in onderzoek naar het ontstaan en het verloop van diabetes type 2.

3. Voorkomen en betere behandeling van complicaties

We richten ons op de drie door patiënten belangrijkste genoemde complicaties aan het hart, nieren en ogen. Deze organen staan dan ook centraal bij het voorkomen en de betere behandeling van complicaties.

Het Diabetes Fonds ziet het daarnaast als een belangrijke maatschappelijke taak om te zorgen voor een vruchtbaar onderzoeksklimaat, waarin talentvolle onderzoekers zich willen verbinden aan het diabetesonderzoek. Daarom blijven we investeren in deze groep onderzoekers. Dit hebben we dit jaar gedaan door gezamenlijk met ZonMw te investeren in doorbraakprojecten diabetes type 2: onderzoek naar vernieuwende, baanbrekende en risicovolle oplossingen met potentieel grote klinische impact.

Onderzoeksstrategie 2016 - 2019

Diabetes type 1	Diabetes type 2	Complicaties
afweersysteem	lange termijn leefstijl	betere behandeling
stamcellen		ogen
biomaterialen	het 'onverklaarde'	nieren
transplantatie		hart- en vaatziekten
Fellowships		
Kennis toepassen		
'Het Beste Diabetes Idee'		

Kennis & Innovatie

Op het gebied van wetenschappelijk onderzoek zijn deze vier doelen gesteld:

1. Voor diabetes type 1 is in 2018 om de samenwerking met stichting DON in het subsidie 'Innovate2curetype1' gestart. In juni 2018 is de investering toegekend aan dr. Arnaud Zaldumbide (LUMC). Hij gaat onderzoek doen naar nieuwe behandelingen om bètacellen te 'ontstressen', zodat het afweersysteem deze cellen niet vernietigt. Zaldumbide werkt hierin samen met onderzoekers van de Vrije Universiteit Brussel. Het Diabetes Fonds investeert in de kunstalvleesklier van Robin Koops, zodat deze versneld op de markt komt.
2. Om te bekijken wat het verband is tussen de rol van de leefstijl en diabetes type 2 wordt geïnvesteerd in onderzoek door het Nederlands Innovatiecentrum Leefstijl Geneeskunde (NILG) van TNO en het LUMC. Samen met ZonMw investeren we in doorbraakprojecten diabetes type 2: onderzoek naar vernieuwende, baanbrekende en risicovolle oplossingsrichtingen met potentieel grote klinische impact.

3. De impact door complicaties van diabetes aanpakken. Patiënten vrezen het meest voor aantasting van de ogen, het hart en de nieren. We verkennen daarom de mogelijkheden om samen te werken met de Nierstichting en de Hartstichting.

4. Financiering bieden voor nieuwe ideeën en plannen van partners. Daarnaast financiert Diabetes Fonds samen met SGF onderzoeksprojecten naar ziekte-overstijgende thema's.

Doelrealisatie

We werken samen met partners om zo middelen en expertise te combineren. De doelrealisatie in 2018 op Kennis & Innovatie staat uitgebreid beschreven in het Publieksverslag onder hoofdstuk 1.1 Kennis & Innovatie. Hier verwijzen we graag naar voor meer toelichting op dit punt.

1.3 Speerpunten voorlichting

In onze meerjarenvisie zijn twee speerpunten bepaald:

1. Diabetes type 1
2. Gezonder Leven

Community diabetes type 1

Voor mensen met diabetes type 1 is er het onafhankelijke online platform Diabetestype1.nl. Dit platform is ook toegankelijk voor familie en vrienden van de patiënt. Hier vinden mensen nieuws en informatie over actuele onderzoeken, lezen ze persoonlijke verhalen, ervaringen en krijgen ze tips. Zo blijven mensen met diabetes type 1 op de hoogte van de laatste ontwikkelingen, en via het platform kunnen zij meedenken over oplossingen.

In 2017 ging het platform officieel van start. Inmiddels heeft de community ruim 5.000 leden en 200.000 unieke bezoekers per jaar. Bezoekers waarderen het platform in het algemeen met een 7,5, voor de artikelen geven ze een 8,1.

Samen naar een gezonder leven

Om de groei van het aantal mensen met diabetes type 2 een halt toe te roepen, richten we ons op de beperking van toegevoegde suikers (minder suiker) in voeding. Hiervoor zoekt het Diabetes Fonds de samenwerking met de industrie, bedrijven, retailers en de overheid.

Daarnaast zetten we ons ervoor in mensen te stimuleren minder te zitten tijdens het werk. We proberen het aantal bedrijven dat dit aanmoedigt, te vergroten. Minder zittend werken verkleint de kans op gezondheidsklachten als diabetes type 2.

In 2018 lag de focus binnen dit speerpunt op 'Minder Suiker'. Met de 'Suiker Terugroepactie' gaven we samen met de consument een sterk signaal af richting de voedingsindustrie. We riepen Nederlanders op om producten met te veel verborgen suikers fictief terug te brengen naar de winkel. Dit deden mensen via social media. Hoe betrokken consumenten zijn bij dit thema, bleek uit het grote aantal deelnemers aan de Nationale Suiker Challenge. Deze tweede campagne van 2018 werd eind november georganiseerd. Ruim 30.000 mensen gingen de uitdaging aan om een week lang producten zonder toegevoegde suikers te eten.

Doelrealisatie

Ook in de voorlichting werken we nauw samen met partners. Voor meer informatie over de doelstellingen en de activiteiten op deze twee speerpunten verwijzen we graag naar het Publieksverslag hoofdstuk 1.2 Gezonder leven en diabetes type 2 en 1.3 Community diabetes type 1.

2. Fondsenwerving

Mede door de campagne rondom het 40-jarig jubileum van het Diabetes Fonds, zijn de totale inkomsten uit fondsenwerving op een prachtig resultaat uitgekomen. Op de actie die we in het najaar samen met de Persgroep en de tv-uitzending *Tijd voor Max* hebben gehouden, kwamen veel nieuwe donateurs af. De communicatie over de impact die diabetes heeft op het leven van mensen én een (toekomstige) oplossing voor patiënten met diabetes, zoals de kunstalveesklier, maakten dit tot een succes.

Een belangrijk onderdeel van de inkomsten voor het Diabetes Fonds kwam uit nalatenschappen. Deze waren flink hoger dan verwacht. Het blijft bijzonder dat mensen besluiten het Diabetes Fonds een plek in hun testament te geven. Blij verrast waren we met het resultaat van de jaarlijkse collecte. Dankzij de grote inzet van alle organisatoren, vrijwilligers en het collecteteam is de opbrengst hoger dan in 2017. De trend in de afgelopen jaren en de (markt)ontwikkelingen maakt dat we trots mogen zijn op deze prestatie.

Om te voldoen aan de AVG-wetgeving, startte een intern team in het voorjaar van 2018 met een intensief traject. De privacyregels zijn vervolgens succesvol geïmplementeerd. AVG blijft een belangrijk onderwerp voor alle medewerkers. De rol van Privacy Officer is belegd bij de coördinator klantcontactcenter. Binnen het Huis voor de Gezondheid is er veel kennisdeling en naar verwachting gaan we in het eerste helft van 2019 gezamenlijk een (externe) Functionaris Gegevensbescherming aanstellen. Meer over het Huis voor de Gezondheid leest u in hoofdstuk 3.

Na een selectietraject in het najaar van 2018 is de keuze voor een nieuw CRM-pakket gemaakt. In de selectiecommissie zaten collega's uit verschillende onderdelen (de zogenoemde 'domeinen') van het Diabetes Fonds. Vanaf maart 2019 start het projectteam met de implementatie van het nieuwe systeem.

We hebben mooie stappen gezet in onze samenwerkingen met bedrijven. Verschillende nieuwe partners zijn aangehaakt bij de community type 1 en bij ons thema Gezonder Leven. De inkomsten zijn nog wel lager dan begroot en het opstarten van de samenwerkingen kost meer tijd dan verwacht.

De samenwerking met de VriendenLoterij is ook dit jaar gecontinueerd. Het heeft geleid tot een stabilisering van de inkomsten. Door interne problemen bij de VriendenLoterij zal een deel van de investeringen pas begin 2019 omgezet worden naar de inkomsten.

Naast deze directe manieren van fondsenwerving, zoeken we naar andere vormen om geld voor onderzoek te verkrijgen. Steeds vaker zijn nieuwe partijen bereid om bij te dragen aan onderzoek, waarin het Diabetes Fonds investeert. Dat is niet terug te zien in de jaarcijfers, maar is wel een belangrijk resultaat van de samenwerkingen waarin we de afgelopen jaren investeerden. Samen met stichting DON financierden we een groot onderzoek op het gebied van diabetes type 1 en met ZonMw investeerden we in doorbraakprojecten rond diabetes type 2. Bij elkaar kwam hiermee € 1.750 miljoen extra beschikbaar voor onderzoek, bovenop eenzelfde investering van het Diabetes Fonds.

Het Diabetes Fonds houdt zich aan geldende wet- en regelgeving. In 2014 ontvingen we het Privacy Waarborg (DDMA). Met dit keurmerk laten we zien dat we zorgvuldig omgaan met contactgegevens. Verder is het Diabetes Fonds lid van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Voor de fondsenwerving houdt het Diabetes Fonds zich aan de gedragscode van het Instituut Fondsenwerving, waarin professioneel gedrag en zorgvuldigheid centraal staan.

Daarnaast hanteert het Diabetes Fonds een eigen code voor externe communicatie, waarin is vastgelegd hoe de communicatie met externe belanghebbenden moet verlopen. In deze code wordt onder andere verwezen naar de geldende wet- en regelgeving op het gebied van telemarketing, brievenbusreclame en privacywetgeving. Het Diabetes Fonds houdt zich bij zijn telemarketingactiviteiten aan de regelgeving van het Bel-me-niet Register.

3. Samenwerking

Om de doelen die we stellen sneller en efficiënter te kunnen realiseren, zoeken we de samenwerking met andere organisaties. Samenwerking is daarmee voor ons een belangrijk speerpunt. We werken samen op de volgende gebieden:

- Rond onderzoek, om te zorgen dat onze middelen ook leiden tot investeringen van andere partijen – waarmee meer geld voor onderzoek beschikbaar is;
- Met partijen in het diabetesveld, om zo de gezamenlijke doelstellingen sneller en beter te realiseren, kennis te bundelen en middelen samen in te zetten;
- Met andere organisaties van Goede Doelen, binnen het Huis voor de Gezondheid. Door een nauwere samenwerking met deze partijen komen we tot een betere kennisuitwisseling en verhoging van de efficiency.
- Met andere gezondheidsfondsen, binnen de Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF). Door middelen te bundelen, zijn we in staat een aantal ziekte- overstijgende programma's te financieren, die tot een sneller resultaat leiden.

Cofinanciering

Door slimme samenwerking met strategische partners die zich inzetten voor soortgelijke thema's, kunnen we meer mensen en middelen in zetten. Zo werken we beter toe naar het genezen van diabetes type 1 en het voorkomen en behandelen van diabetes type 2. Per jaar varieert de eigen investering van het Diabetes Fonds in een thema. Dit hangt af van de mogelijkheden tot en de afstemming van de samenwerking. Het Diabetes Fonds investeert met eigen geld en via cofinanciering ongeveer evenveel in de thema's diabetes type 1 en type 2.

Diabetesveld

Het Diabetes Fonds is lid van de Nederlandse Diabetes Federatie (NDF) en maakte tot november 2018 deel uit van het bestuur. Inmiddels wordt het Diabetes Fonds vertegenwoordigd door de Vereniging van Podotherapeuten. Met hen vormen we een cluster binnen het bestuur.

Los van het bestuurslidmaatschap is er regelmatig werkoverleg tussen de directeuren van de Federatie en het Fonds. Waar mogelijk wordt zowel inhoudelijk als in praktische zin samengewerkt. Bijvoorbeeld rond het opzetten van een *registry* voor diabetes. Een deel van de eerder ontvangen subsidie van de VriendenLoterij werd hiervoor ingezet.

De Nederlandse Diabetes Federatie is onderhuurder van het Diabetes Fonds en maakt gebruik van hun HR-medewerkers. Eind 2018 zijn stappen gezet om dit uit te breiden, onder andere voor financiële functies. Dit wordt in 2019 concreet ingevuld.

Het Diabetes Fonds stelt een speciale partnerpot beschikbaar, waar andere partijen in het diabetesveld een beroep op kunnen doen. In het afgelopen jaar financierden we hieruit bijvoorbeeld onderzoek rond de Nationale Diabetes Challenge, een initiatief van de Bas van de Goor Foundation, en een project voor Zorgeloos met Diabetes naar School, speciaal voor scholieren.

De stichting Zorgeloos met Diabetes naar School kan kosteloos gebruik maken van de vergaderruimte van het Diabetes Fonds.

Met stichting DON werken we verder in het RegMed XB-consortium. In 2018 werd een call uitgezet voor het gezamenlijke programma Innovate4Cure. Dit programma heeft als doel om innovatieve onderzoeken naar de genezing van diabetes type 1 te financieren. Het onderzoek van Arnaud Zaldumbide aan het LUMC werd hieruit gehonoreerd.

Rond het onafhankelijke platform voor de community diabetes type 1 werken we inmiddels samen met verschillende diabetesorganisaties en met bedrijfspartners. We zijn trots op de betrokkenheid van Abbott, Bosman, Johnson & Johnson, Mediq Direct Diabetes en Roche.

Diabetesvereniging Nederland

In 2018 zijn Diabetes Fonds en DVN gestart met de eerste verkennende gesprekken voor een intensievere samenwerking. Deze verliepen positief. Beide organisaties zien de kansen en mogelijkheden die een samenwerking biedt. Ook vanuit de achterban van beide organisaties is dit een wens.

Onder leiding van een procesbegeleider wordt dit in 2019 verder vormgegeven. Het streven is om met enige snelheid, maar ook zorgvuldigheid, eind 2019 tot concrete stappen te komen.

Samenwerkende Gezondheidsfondsen

Het Diabetes Fonds is al jaren lid van de SGF, de Samenwerkende Gezondheidsfondsen. Hierin zijn twintig gezondheidsfondsen verenigd. Sinds eind 2015 is de algemeen directeur van het Diabetes Fonds bestuurslid van de SGF. In 2018 werd de adjunct-directeur voorzitter van de themagroep onderzoek. Hij is vanuit die rol verantwoordelijk voor de portefeuille Wetenschappelijk Onderzoek.

Het afgelopen jaar werden in SGF verband verschillende gezamenlijke, ziekte-overstijgende projecten opgestart. Het eerste project was MyOwnResearch, in het kader van het programma BeterGezond. Dit is gericht op een betere kwaliteit van leven voor mensen met een chronische aandoening. Als tweede werden drie projecten over immunologie gehonoreerd. Tevens werd een verkenning opgestart rond humane meetmethoden.

Het project Gezonde Generatie 2040 is het afgelopen jaar opgestart. Hierin streeft het Diabetes Fonds ernaar om van de Nederlandse jeugd in 2040 de gezondste van Europa te maken.

Staatssecretaris Blokhuis nodigde de SGF uit om deel te nemen aan de gesprekken over het preventieakkoord. De directeur van het Diabetes Fonds vertegenwoordigde SGF aan de thematafel Overgewicht. Hier schoven ook maatschappelijke organisaties en de industrie aan. Het resultaat was de ondertekening van het akkoord door de SGF. Een mooie stap naar een gezondere toekomst. Daarmee is ook een goede basis gelegd voor het SGF-project Gezonde Generatie 2040.

Verschillende medewerkers droegen in 2018 bij aan SGF-commissies, zoals de themagroep Onderzoek en de commissie Patiënten participatie.

Binnen de SGF is nauw samengewerkt rond de toekenning van de PPS-toeslag, die via de topsector LSH beschikbaar is gesteld voor publiek-private samenwerkingen. Mede dankzij de PPS-toeslag kan het Diabetes Fonds fors investeren in het RegMed XB-consortium.

Huis voor de Gezondheid

Het Diabetes Fonds werkt in het Huis voor de Gezondheid al enkele jaren samen met het Longfonds, Alzheimer Nederland, de Maag Lever Darm Stichting (MLDS) en het Fonds Psychische Gezondheid/MIND. Naast deze vijf fondsen zijn er binnen het Huis nog dertien andere organisaties gehuisvest. Bedrijfsvoering, kennis delen en impact verhogen zijn belangrijke gezamenlijke doelstellingen van de fondsen. Binnen het Huis voor de Gezondheid werken teams op deelgebieden samen. Het gaat onder meer om facilitaire zaken, financiën, ICT, P&O en communicatie. Medewerkers van verschillende fondsen voeren naast taken voor hun 'eigen' fonds ook algemene taken uit.

In 2016 is op die manier een centraal facilitair team opgezet om meer efficiency en continuïteit voor alle organisaties te creëren. De directeur van het Diabetes Fonds is binnen de bestuurdersgroep hiervoor verantwoordelijk.

Ook de mogelijkheid voor een gezamenlijk financieel team met MLDS is eind 2018 onderzocht. In 2019 zal dit verder vorm krijgen.

Bedrijven

Om onze doelstellingen te realiseren, werken we steeds vaker samen met bedrijven. In veel gevallen delen we kennis en expertise, om wederzijdse doelstellingen te versterken.

Zo organiseerden we in juni samen met Albert Heijn een bijeenkomst rond het thema Minder Suiker. Met EkoMenu werkten we aan een speciale maaltijdbox voor mensen met diabetes.

Met Philips gingen we aan de slag rond het thema Mondverzorging en met Quaker ontwikkelden we de tool Ontbijtchecker. Met dit bedrijf bekeken we ook hoe het assortiment ontbijtgranen zoveel mogelijk suikerarm of suikervrij gemaakt kan worden.

Tijdens de zorgmaand diabetes werkten we samen met de Serviceapotheek. Zo weten steeds meer partijen ons te vinden. In 2019 bouwen we dan ook gestaag verder aan verschillende samenwerkingen, waarvoor een goede basis is gelegd.

4. Communicatie met belanghebbenden

Het Diabetes Fonds is een organisatie met maatschappelijke doelstellingen, met veel belanghebbenden. Van donateurs tot overheden, van onderzoekers tot leveranciers. We proberen zoveel mogelijk ruimte te geven aan wensen, vragen en klachten van deze mensen. Het MT en de Raad van Toezicht houden de verschillende perspectieven van die groepen scherp in het vizier.

Donateurs, patiënten en vrijwilligers

Het Diabetes Fonds richt zich primair op mensen die (kans op) diabetes hebben en op donateurs. Bij iedere actie of uiting van het Diabetes Fonds wordt gekeken naar de impact ervan op deze twee doelgroepen. Een andere zeer betrokken groep zijn de vrijwilligers. Jaarlijks gaan ongeveer 20.000 vrijwilligers de straat op om te collecteren voor het Diabetes Fonds.

Wetenschappers

Een andere belangrijke groep zijn de onderzoekers. Zij doen een beroep op onze onderzoeksgelden. We zorgen voor een goede relatie met deze wetenschappers door heldere informatie te leveren over ons beleid en door hen regelmatig op te zoeken op hun werkplek, tijdens congressen en we nodigen hen uit bij ons op kantoor. Bijvoorbeeld tijdens een onderzoekersdag. Ook kennen we een bezwaarprocedure voor onderzoekers bij de toekenning van subsidies. In de samenstelling van onze adviesorganen streven we bovendien naar een vertegenwoordiging van patiënten, de geneeskunde en de wetenschap.

De voorzitter van de Wetenschappelijke Raad en de voorzitter van de Maatschappelijke Raad wonen één keer per jaar een vergadering van de Raad van Toezicht bij.

Werknemers

Medewerkers van het Diabetes Fonds worden betrokken bij wijzigingen in de arbeidsvoorwaarden en er worden regelmatig overleggen georganiseerd. In 2018 is er een werknemerstevredenheidsonderzoek gehouden. Ten minste eenmaal per jaar wonen twee leden van de Raad van Toezicht een bureauoverleg met het voltallige personeel bij. In 2018 waren dit de heer Van Gelder en mevrouw Brouwer.

Afhandeling van vragen en klachten

Bij een goede omgang en communicatie met belanghebbenden hoort een goede en vlotte afhandeling van vragen en klachten. Daarom heeft het Diabetes Fonds een speciale klachtenprocedure. We reageren actief op vragen die online of telefonisch worden gesteld. Vragen via social media beantwoorden we op dezelfde dag. Zo nodig verwijzen we naar collega-organisaties, zoals DVN of de NDF. Volgens de officiële procedure reageren we binnen tien werkdagen.

In 2018 zijn in totaal 34 klachten geregistreerd. Klachten komen mondeling, digitaal of schriftelijk binnen bij het Diabetes Fonds. De klachten gingen vooral over een ontvangen mailing of waren algemeen van aard. In verhouding tot het aantal mailings (circa acht) is het aantal klachten laag. Alle klachten zijn individueel en met een zorgvuldig opgestelde reactie beantwoord – meestal per e-mail en soms telefonisch of per brief. De klachten zijn meegenomen in de evaluatie van de activiteiten. Waar nodig zijn processen aangepast.

5. Personeel en Organisatie

5.1 Personeelsbeleid

Medewerkers en vrijwilligers

Het Diabetes Fonds werkt met een vaste kern van medewerkers. Zij worden gesteund door een flexibele schil van professionals. Deze worden ingeschakeld voor bijvoorbeeld de opstart van nieuwe projecten, tijdelijke projecten, vervanging bij ziekte of langdurige afwezigheid of een nog niet ingevulde vacature. Verder werkt het Diabetes Fonds met verschillende stagiairs die ondersteunen bij communicatie, de community diabetes type 1 en bij voeding.

Het verzuimcijfer in 2018 was 2,7%. Dit is aanzienlijk lager dan het jaar ervoor. Dit komt deels doordat een aantal langdurige ziektegevallen voorbij zijn. Verder hebben leidinggevendenden een training gevolgd om signalen over verzuim eerder te herkennen en mensen daarbij beter te begeleiden. Dit lijkt zijn vruchten af te werpen. Daarnaast is er aandacht voor werkdruk.

In 2018 hebben we weer een werknemerstevredenheidsonderzoek gehouden. Dit keer was het een andere, kleinschalige, opzet. Deze is goed ontvangen. Uit de resultaten blijkt dat onze medewerkers zeer betrokken en bevlogen zijn. Ze vinden dat ze nuttig werk doen. Als aandachtspunt kwam de open kantoortuin naar voren. Het kan hier onrustig zijn. Het blijft daarom belangrijk elkaar feedback te

geven op gedrag tijdens het werken in de kantoortuin. Verder kan personeel gebruik maken van de stiltewerkplekken en vergaderruimtes. Vanuit huis werken is ook een optie.

Het afgelopen jaar was er veel wisseling van personeel. We merkten de invloed van een betere arbeidsmarkt, waardoor diverse medewerkers die vaak al langer bij het Diabetes Fonds werkten, voor een andere baan kozen. We hadden een uitdaging om nieuwe mensen aan te trekken. Dat is gelukkig in korte tijd gelukt.

De gemiddelde bezetting lag in 2018 hoger dan in 2017. In totaal was dat 29,7 fte (gerekend over heel 2018). Deze stijging heeft onder andere te maken met extra inzet tijdens zwangerschapsverlof en tijdelijke extra projectmatige inzet voor het thema Gezonder Leven.

	31-12-2013	31-12-2014	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018
Aantal medewerkers	30	28	32	32	34	34
Gemiddelde bezetting in fte	26,0	25,3	24,8	25,5	28,8	29,7
Man/vrouw	5/25	7/21	6/26	6/26	9/25	11/23
Gemiddelde leeftijd	41,1	41,5	43,1	43,1	42,8	43,1
Instroom obv fte	19,6%	9,1%	21,8%	20,0%	26,7%	24,9%
Uitstroom obv fte	23,5%	18,2%	10,1%	17,6%	26,7%	27,3%

Samenstelling Managementteam (MT)

- Mevrouw drs. J.W.M. Dessing, algemeen directeur
- De heer dr. R. Vandenberg, manager Kennis & Innovatie/adjunct-directeur
- De heer E.K. Stellwag, manager Communicatie, Marketing en Fondsenwerving

Vrijwilligers

Het Diabetes Fonds krijgt steun van veel trouwe vrijwilligers. Zo'n 20.000 mensen gingen in de collecteweek in heel Nederland weer langs de deuren. Zij kregen steun van het collectebureau. Daarnaast organiseren ongeveer 800 coördinatoren de collecte in hun gemeente.

Op kantoor zorgen verschillende vrijwilligers voor ondersteuning. Bijvoorbeeld aan de telefoon of als jurist. Zij zijn vaak al vele jaren verbonden aan het Diabetes Fonds en zijn voor ons van onschatbare waarde. Daarom zorgt het Diabetes Fonds voor goede voorzieningen voor de vrijwilligers. Zij kunnen een onkostenvergoeding krijgen en we zorgen voor goede instructies en middelen. We nodigen vrijwilligers die op kantoor werken bijvoorbeeld uit voor het personeelsuitje.

Vrijwilligers die direct met de organisatie in contact staan of op het bureau werken, horen zich aan de gedragscode te houden. Ook kunnen zij een beroep doen op de klachtenregeling.

De leden van de Raad van Toezicht, de Wetenschappelijke Adviesraad en de Maatschappelijke Adviesraad vervullen hun functies op vrijwillige basis. Daarnaast zijn er vele wetenschappelijke referenten, ambassadeurs en mensen die particuliere acties organiseren actief voor het Diabetes Fonds.

Vertegenwoordiging Diabetes Fonds

Het Diabetes Fonds neemt deel aan verschillende werkgroepen en commissies, om gezamenlijk efficiënter te werken aan de eigen missie. Naast de nevenfuncties van de algemeen directeur, was het Diabetes Fonds in 2018 vertegenwoordigd in:

- SGF Commissie Wetenschappelijk Onderzoek: mevrouw dr. S. Pieper, sinds november is de heer dr. R. Vandenberg voorzitter
- SGF Commissie Preventie: mevrouw. ir. F. van der Jagt

- SGF Commissie Immunologie: mevrouw drs. A. Penders
- SGF Commissie Open Science: mevrouw dr. S. Pieper
- NIPED Kwaliteitsraad: de heer dr. R. Vandenberg
- Werkgroep Orgaandonatie: mevrouw drs. A. Penders
- Bestuur Nederlandse Diabetes Federatie: mevrouw dr. C.M. Hooymans tot november 2018

Arbeidsvoorwaarden

Het Diabetes Fonds is gevestigd in Amersfoort. Het fonds krijgt geen overheids-subsidie en is afhankelijk van giften van particulieren en bedrijven.

De inzet van goed gekwalificeerd personeel waarborgt continuïteit en een zo efficiënt mogelijke besteding van gelden voor onderzoek en voorlichting over diabetes. Het Diabetes Fonds heeft zijn eigen arbeidsvoorwaarden, die jaarlijks worden getoetst aan wet- en regelgeving. Na overleg met het personeel worden ze vastgesteld door de Raad van Bestuur.

Het Diabetes Fonds wil haar medewerkers ook stimuleren om gezond te leven. In de arbeidsvoorwaarden is daarom een aantal regelingen opgenomen die hierop zijn gericht. Personeel kan een tegemoetkoming in de kosten voor sport krijgen en ze kunnen deelnemen aan een fietsregeling.

De brutosalarissen per maand, bij een voltijdaanstelling, zijn als volgt:

Functie	Van (€) Tot (€)
Algemeen directeur	7.300 - 8.940
Management	3.850 - 6.600
Beleidsmedewerkers	2.750 - 4.100
Administratief personeel	2.000 - 3.300

Het personeel ontvangt 8% vakantiegeld en geniet een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals een pensioenregeling (PFZW), een tegemoetkoming in de reiskosten en er zijn goede opleidingsmogelijkheden. Het Diabetes Fonds keert geen dertiende maand uit en heeft ook geen andere bonusregelingen. Er zijn afspraken over social mediabeleid, er is een gedragscode, een regeling ongewenste omgangsvormen, een klachtenprocedure, een klachten- en bezwarenprocedure subsidieverlening, een regeling voor telewerken, een systeem voor functionerings- en beoordelingsgesprekken, een regeling voor de vergoeding van sportkosten, een fietsregeling en een arbobeleid/ziekteverzuimprotocol. Verder is er een vertrouwenspersoon die medewerkers kunnen raadplegen.

Bezoldiging directie

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek bijgesteld. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt het Diabetes Fonds de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen van Goede Doelen Nederland (GDN). Dit maakt deel uit van de Erkenningregeling van het CBF (zie www.goededoelen.nl en www.cbf.nl).

Het jaarinkomen van de directie is getoetst via de GDN-maxima. Voor mevrouw drs. J.W.M. Dessing bedroeg het relevante werkelijke jaarinkomen € 111.546. Dit bedrag is gebaseerd op een 100% aanstelling. In september 2018 is het dienstverband aangepast naar 36 uur per week, te weten 90%.

5.2 Interne organisatie

Administratieve processen

Accountantskantoor Mazars is in 2016 benoemd tot onze nieuwe accountant, na een gezamenlijke tender binnen het Huis voor de Gezondheid. Mazars voerde in 2018 de controle uit voor het Diabetes Fonds, voor de Maag Lever Darm Stichting en voor Alzheimer Nederland. Het Longfonds is in 2018 eveneens overgestapt naar Mazars. Ook de controle van de administratie van het Huis voor de Gezondheid wordt door Mazars gedaan.

Voor de financiële- en personeelsadministratie gebruiken we AFAS software, een systeem dat de andere fondsen in het Huis ook gebruiken. Daarmee is de basis gelegd voor meer samenwerking rond diverse processen.

Het Diabetes Fonds kent voor de collecte en voor de donateurs voorlopig nog twee afzonderlijke databasesystemen. In 2018 is voor de collecte gestart met de overgang naar een nieuw systeem: Collectesuite. Het oude systeem werd niet langer onderhouden en Collectesuite biedt nieuwe mogelijkheden die het proces beter ondersteunen.

Ook zijn we overgestapt naar een nieuw CRM-systeem en marketingdatabase voor donateurs.

Huisvesting

Het Diabetes Fonds is gehuisvest in het Huis voor de Gezondheid in Amersfoort. In dit pand zijn verschillende gezondheidsfondsen en gelieerde organisaties gehuisvest. In totaal inmiddels achttien organisaties. Het Diabetes Fonds houdt kantoor op de tweede verdieping en verhuurt circa een derde van de ruimte aan het Erfocentrum, de Long Alliantie Nederland, de Samenwerkende Gezondheidsfondsen en de Nederlandse Diabetes Federatie.

In 2018 heeft Alles is Gezondheid, onderdeel van het ministerie van VWS, het huurcontract beëindigd.

Samen maken we gebruik van de faciliteiten die het Huis biedt, zoals de gemeenschappelijke vergaderzalen en het restaurant op de begane grond. Dat stimuleert ontmoetingen in het Huis.

ICT

Het Diabetes Fonds deelt de hardware van de ICT-infrastructuur met andere organisaties binnen het Huis voor de Gezondheid.

Een aantal jaren geleden werd het ERP-systeem van AFAS gezamenlijk in gebruik genomen voor financiën en P&O. Inmiddels is dit systeem uitgebreid met een module voor projectsubsidies, de projectadministratie en het facilitaire proces. Ook is gewerkt aan de implementatie van een aantal modules voor personeelszaken. Daarbij blijven we alert op het optimaliseren van processen en de wijze waarop het systeem daarin ondersteunt.

Voor applicatiebeheer werkt het Diabetes Fonds met beheerpartij Avantage, waar andere fondsen in het huis ook mee werken. De ICT'ers van het Longfonds werken ook voor het Diabetes Fonds en ondersteunen bij dagelijkse ICT-zaken. In 2018 stelden we een ICT-beleid op, met kaders voor het werken op ICT-gebied.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

Het Diabetes Fonds wil nu en in de toekomst verantwoord ondernemen. Dat past bij onze organisatie en we vinden het belangrijk voor de generaties na ons. We streven naar een voortdurende verbetering van onze bedrijfsprocessen voor een duurzaam werkende organisatie. Dat doen we op verschillende manieren.

People

We stimuleren binnen onze arbeidsvoorwaarden gezond gedrag, zoals een goede fietsregeling en een vergoeding voor sportkosten. Daarnaast moedigen we medewerkers aan om tijdens het werk meer te bewegen. Door de trap te nemen in plaats van de lift of door een verantwoorde inrichting van het kantoor. Iedereen werkt aan een hoog-laag bureau en vergaderingen zijn regelmatig staande sessies. Bewegen tijdens de lunchpauze wordt gestimuleerd en we bieden vers fruit aan op het werk. In het bedrijfsrestaurant van het Huis voor de Gezondheid is alles gericht op een gezonde lunch en dito keuzes.

Vanuit de speerpunt Minder Suiker proberen we medewerkers steeds te motiveren om minder suiker te gebruiken. Dit doen we bijvoorbeeld door het organiseren van

suikervrije weken. Tijdens de Suiker Challenge deden medewerkers ook mee.

Planet en profit

Door papierloos werken te stimuleren, proberen we bij te dragen aan een beter milieu. Steeds meer medewerkers werken op een laptop of iPad en printen stukken niet meer. Het aantal prints is daardoor fors gereduceerd. Standaard wordt er dubbelzijdig geprint.

Papierafval wordt gescheiden van het overige afval. Vervolgens wordt het volgens de AVG-richtlijnen vernietigd en afgevoerd.

Via het beleid worden mensen gestimuleerd om met het OV te reizen. Het kantoor van het Diabetes Fonds is naast het station van Amersfoort. Het aantal parkeerplaatsen is zeer beperkt. Het Diabetes Fonds heeft een bedrijfsauto die vooral ingezet wordt voor het vervoer van materialen rond de collecte en evenementen. Op termijn zal een elektrische auto worden aangeschaft.

De communicatie met donateurs verloopt zoveel mogelijk digitaal, om papier en daarmee kosten te sparen.

Samen met de andere fondsen wordt duurzame koffie voor de automaten ingekocht en, waar mogelijk, duurzame kantoorartikelen.

De ruimte in het Huis voor de Gezondheid benutten we zo efficiënt mogelijk, bijvoorbeeld door flexplekken. Medewerkers worden erop geattendeerd het licht in ongebruikte ruimtes uit te doen. De ruimtes in het pand worden verlicht met spaarlampen met energielabel A+.

Het Diabetes Fonds probeert duurzaam en groen te reizen. De CO₂-uitstoot van vliegvluchten wordt gecompenseerd door een financiële bijdrage per ticket. Dit geldt voor de vliegtuigmaatschappij ingezet voor CO₂-reductieprojecten.

We bekijken regelmatig de mogelijkheden om verbeteringen aan te brengen in het kader van ons MVO-beleid en zullen dat ook in 2019 doen.

6. Bestuur en Governance

6.1 Verslag Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is belast met de (dagelijkse) besturing van het Diabetes Fonds. Ze geven richting aan de organisatie. De Raad van Bestuur zorgt voor de werving, besteding en het beheer van financiële middelen en vertegenwoordiging van de organisatie. Om ervoor te zorgen dat de organisatie adequaat functioneert, stelt de Raad van Bestuur de meerjarenbeleidsvisie, het jaarplan en de begroting op. Deze worden voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Over de uitvoering van het jaarplan wordt periodiek gerapporteerd aan de Raad van Toezicht. De Raad van Bestuur van het Diabetes Fonds werd in 2018 gevormd door mevrouw drs. J.W.M. Dessing.

De belangrijkste aandachtspunten van de Raad van Bestuur in 2018 zijn:

- Inkomsten verwerven uit onder andere het bedrijfsleven
- De diabetesproblematiek en het belang van een gezonde omgeving actief op de agenda zetten van de media en relevante partijen
- De samenwerking met verschillende partijen in het diabetesveld intensiveren, in het bijzonder met de DVN. De algemeen directeur onderhield regelmatig contacten met DVN, NDF, JDRF, BvdGF en stichting DON. Ook de samenwerking binnen het Huis voor de Gezondheid was een continu aandachtspunt
- Het jaarplan 2019

De Raad van Bestuur heeft onder andere de volgende stukken in 2018 vastgesteld:

- De formatie van de bezetting op kantoor in 2018
- Het jaarverslag over 2017
- Het jaarplan voor 2019
- De algemene arbeidsvoorwaarden voor 2019
- De toekenning van subsidies voor onderzoeksprojecten
- De goedkeuring en afwijzing van onderzoeksrapportages

Raad van Bestuur

Mevrouw drs. (J.W.M.) Hanneke Dessing

Algemeen directeur sinds 1 juni 2012.

Nevenfuncties

- Lid taskforce RegMed XB
- Bestuurslid Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF)
- Vicevoorzitter Goede Doelen Nederland
- Bestuurslid Stichting Loterijacties Volksgezondheid (SLV)
- Bestuurslid Stichting Vrienden Ingeborg Douwes Centrum

Raad van Bestuur en MT

De Raad van Bestuur is eenhoofdig en wordt gevormd door de (statutair) algemeen directeur. Deze is eindverantwoordelijke en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De algemeen directeur heeft een dienstverband voor onbepaalde tijd.

In 2018 werd het Hoofd Kennis & Innovatie benoemd tot adjunct-directeur. Hij neemt een aantal taken over van de directeur die in het verlengde liggen van zijn functie. Daarnaast is hij bij langer durende afwezigheid van de algemeen directeur gemandateerd om als waarnemend directeur op te treden.

De Raad van Toezicht evalueert jaarlijks het functioneren van mevrouw Dessing. Dit gebeurt in haar afwezigheid. Het jaarlijkse functioneringsgesprek wordt gevoerd met de voorzitter van de Raad van Toezicht en de voorzitter van de Financiële Audit Commissie (FAC). De uitkomsten en afspraken uit dit gesprek worden vastgelegd in een gespreksverslag voor het personeelsdossier.

De directeur stelt het beleid van het Diabetes Fonds vast. Het beleid wordt ontwikkeld in overleg met het Managementteam (MT) en het wordt goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

6.2 Raad van Toezicht

Het Diabetes Fonds maakt een heldere scheiding tussen de functies toezicht houden, besturen en verantwoorden. De principes van goed bestuur zijn verankerd in het bestuursmodel. De Raad van Bestuur bestuurt de stichting en geeft de organisatie richting. De Raad van Toezicht is belast met het integrale toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de stichting.

In 2018 heeft de Raad van Toezicht vijf keer vergaderd. In een vaste structuur zijn het jaarplan, de begroting, risico- en kansanalyse, het jaarverslag en de jaarrekening van het Diabetes Fonds ter goedkeuring voorgelegd. Daarnaast agendeert de Raad van Toezicht onderwerpen naar inzicht en actualiteit, zoals samenwerkingsverbanden en het goeddoelenveld. Ook wordt de Raad van Toezicht geïnformeerd over de campagnes en evenementen die gedurende het jaar worden opgezet en gehouden.

De algemeen directeur en adjunct-directeur wonen alle vergaderingen bij. De leden van het MT lichten, waar nodig, de schriftelijke rapportages toe. De Raad van Toezicht overtuigt zich er met regelmaat van of de ingebouwde controles functioneren. Ook een jaarlijkse zelfevaluatie maakt hier onderdeel van uit.

Bijzondere aandachtspunten voor de Raad van Toezicht in 2018 waren onder andere:

- jaarplan en begroting voor 2019
- financiële resultaten
- de samenwerking met verschillende partijen in het diabetesveld, met de focus op DVN
- ontwikkelingen in het goeddoelenveld
- ontwikkelingen rondom onderzoek
- alternatieve financieringsvormen voor onderzoek
- campagne 40 jaar Diabetes Fonds

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van het Diabetes Fonds bestaat uit zeven personen. Allen zijn vrijwillig lid en ontvangen geen bezoldiging. Indien de leden van de Raad van Toezicht daar prijs op stellen, ontvangen zij een reiskostenvergoeding. Deze leden worden benoemd voor een periode van vier jaar en zijn eenmaal herbenoembaar. Er is een rooster van aftreden, waarbij ook de herbenoemingen worden vastgelegd. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd en ontslagen door de Raad van Toezicht en geworven aan de hand van een profiel-schets. De leden beschikken over bestuurlijke kwaliteiten en ze geven blijk van betrokkenheid bij diabetes en het Diabetes Fonds.

In de Raad van Toezicht van het Diabetes Fonds hadden het jaar 2018 de volgende personen zitting:

- De heer drs. M.C. van Gelder (voorzitter)
- Mevrouw drs. M. Alma (afgetreden in september 2018)
- De heer drs. M.J.M. van den Berg
- De heer prof. dr. W.W. Boonstra
- Mevrouw dr. C.B. Brouwer
- Mevrouw dr. C.M. Hooymans
- De heer mr. J.G.F.W. van der Horst MFE

Vanwege het aftreden van mevrouw Alma en het naderende aftreden van de heer Van den Berg is in 2018 de werving van twee nieuwe leden gestart. Mevrouw Kimmels-Mares en mevrouw Oosterveld maken vanaf januari 2019 deel uit van de Raad van Toezicht.

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

Naast de evaluatie van het beleid en het functioneren van de Raad van Bestuur evalueert de Raad van Toezicht ook eenmaal per jaar zijn eigen functioneren. Een uitgebreide zelfevaluatie is in 2018 gehouden met een externe begeleider.

In de zelfevaluatie 2018 is onder meer aandacht besteed aan:

- de samenstelling van de Raad van Toezicht
- de aanwezigheid en participatie van de leden van de Raad van Toezicht

-
- de rol van de Raad van Toezicht als klankbord en het betrekken van het eigen netwerk
 - de interactie van de Raad van Toezicht met de directie

De Raad van Toezicht is positief over de samenstelling van de Raad, het eigen functioneren en de informatievoorziening vanuit de Raad van Bestuur.

Optimale besteding van middelen

Financiële Audit Commissie

De Financiële Audit Commissie (FAC) bestaat uit tenminste drie leden. Deze worden benoemd, geschorst en ontslagen door de Raad van Toezicht. De Raad benoemt de voorzitter van de FAC. De commissie werd in 2018 gevormd door leden van de Raad van Toezicht: de heer Van den Berg (voorzitter), de heer Boonstra (voorzitter vanaf oktober 2018) en de heer Van der Horst. In april 2019 zal de heer Van den Berg aftreden als lid van de Raad van Toezicht en als voorzitter van de FAC, omdat zijn termijn afloopt. Daarom heeft de heer Boonstra vanaf oktober 2018 het voorzitterschap van de FAC overgenomen. Vanuit het bureau neemt de algemeen directeur deel aan de FAC. Het Hoofd Financiën licht de financiële situatie toe in de vergaderingen. In 2018 is de FAC viermaal bijeengekomen.

Door interne controlemaatregelen, zoals vastgelegd in de omschrijving Administratieve organisatie/Interne controle (AO/IC) wordt het toezicht op de financiën van het Diabetes Fonds geregeld. De FAC toetst de kwartaalrapportages van het bureau, het vermogensbeheer en de interne administratieve organisatie. Daarnaast beoordeelt de commissie de risico's. Zij doet verslag aan de voltallige Raad van Toezicht. De effectiviteit en efficiency van de bestedingen van het bureau zijn een belangrijk aandachtspunt bij de toetsing. De Raad van Toezicht is scherp op manier waarop de fondsenwerving geregeld is. Hierbij worden de beleidsdoelstellingen voor onderzoek en voorlichting als toetssteen gebruikt. Er zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan het bestuur en individuele toezichthouders.

Accountant

Tweemaal per jaar wordt een accountantscontrole uitgevoerd door een onafhankelijke accountant, waaronder een interim- en een externe controle. De Raad van Toezicht keurt de jaarrekening goed. De externe accountant is daarbij. Daarnaast voert het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) een controle uit op de jaarrekening en eenmaal in de drie jaar is er een uitgebreidere controle. Het Diabetes Fonds heeft de CBF-erkenning, waarmee het een erkend goed doel is.

Doelbesteding

Fondsen moeten zoveel mogelijk worden besteed aan de primaire doelstellingen van het Diabetes Fonds: onderzoek en voorlichting. We streven er daarom naar de kosten voor administratie en beheer zo laag mogelijk te houden.

De beoordelingsprocedure voor de toekenning van een onderzoeksproject gebeurt zeer zorgvuldig. Externe deskundigen en een wetenschappelijke en maatschappelijke adviesraad zijn daarbij nauw betrokken. De voortgang van deze projecten wordt nauw gevolgd via rapportages en werkbezoeken. De resultaten worden naar relevante doelgroepen gecommuniceerd, zoals het publiek, patiënten en zorgverleners.

7. Risicomanagement en interne beheersing

7.1 Risico's en onzekerheden

Tweemaal per jaar brengt het Diabetes Fonds de risico's voor de organisatie in kaart en bepaalt zij de acties om deze risico's te beperken. De belangrijkste worden besproken in de Financiële Audit Commissie en de Raad van Toezicht.

In 2017 zijn de medewerkers nadrukkelijk betrokken bij het opstellen van deze analyse. Dit gebeurde enerzijds om de risico's zo breed mogelijk in kaart te brengen, anderzijds om te zorgen dat iedereen in de organisatie zich bewust is van de risico's en welke rol iemand zelf heeft om deze te beperken. In 2018 zijn deze risico's opnieuw beoordeeld.

Op basis van de risicoanalyse wordt het beleid zo nodig bijgesteld en worden passende maatregelen genomen, zoals in het afgelopen jaar op het gebied van ICT.

De belangrijkste risico's die in 2018 zijn geïdentificeerd en de bijbehorende maatregelen zijn:

Strategie en reputatie

- Er zijn steeds meer (fondsenwervende) partijen actief in het diabetesveld. Deze partijen profileren zich deels op soortgelijke thema's als het Diabetes Fonds (gezonder leven, diabetes type 1). Dat zorgt voor verwarring bij consumenten: wie doet wat? In combinatie met een toenemend aantal goede doelen zorgt dit voor meer druk op de inkomsten. Het Diabetes Fonds houdt de ontwikkelingen bij de andere partijen continu in de gaten, zoekt waar mogelijk naar samenwerking om gezamenlijke doelen sneller te realiseren en het fonds zorgt voor een heldere eigen profilering, die gericht is op de belangrijkste doelgroepen. Daarnaast zijn nieuwe businessmodellen ontwikkeld om de inkomsten te waarborgen.
- Het thema Minder Suiker leidt tot soms stevige reacties van de industrie. Hun financieel sterkere positie kan een bedreiging vormen voor onze strategie om minder suiker aan producten toe te voegen en het publiek hiervan bewust te maken. We blijven in gesprek met de industrie en politiek, we werken samen met

koplopers die dezelfde doelen nastreven en we zorgen voor korte lijnen met specialisten in het veld. Op die manier kunnen we argumenten met overwicht onderbouwen.

- Samenwerken levert veel voordeel op, maar brengt ook risico's met zich mee. Bijvoorbeeld als een partner negatief in het nieuws komt. Voordat het Diabetes Fonds een samenwerking start, wordt stilgestaan bij de mogelijke risico's. Daarbij zorgen we voor zuivere en transparante procedures.
- Integriteit is een onderwerp dat in 2018 veel aandacht kreeg door misstanden bij een aantal organisaties. Daarom heeft het Diabetes Fonds een eigen integriteitsbeleid opgesteld. Ook volgen we de ontwikkelingen op dit gebied via Goede Doelen Nederland. Het Diabetes Fonds heeft een vertrouwenspersoon, waar medewerkers en ook vrijwilligers eventuele misstanden kunnen melden.

ICT

- Het Diabetes Fonds is, zoals iedere andere organisatie, sterk afhankelijk van ICT. Gehele of gedeeltelijk uitval van systemen of onvoldoende beveiliging van gegevens is een belangrijk risico. Om die reden is in 2017 een cloudoplossing geïmplementeerd, in samenwerking met de andere fondsen in het Huis. Het risico van uitval is geminimaliseerd en de beveiliging is up-to-date. De ICT wordt regelmatig geëvalueerd met de andere partijen in het Huis van de Gezondheid. Waar nodig worden maatregelen genomen om systemen up-to-date te houden of aan te passen aan nieuwe eisen en wensen.
- Datarisico's: in 2018 werd de nieuwe wet AVG van kracht. Niet volledig voldoen aan die wetgeving kan zowel tot reputatieschade als tot financiële schade leiden. In 2018 heeft een projectteam gezorgd voor de invoering van de noodzakelijke maatregelen om aan de nieuwe wetgeving te voldoen. Er zijn procedures opgesteld om te zorgen dat eventuele problemen snel worden onderkend en gemeld. Een Privacy Officer zorgt voor continue monitoring en deze is aanspreekpunt voor medewerkers. In het Huis van de Gezondheid wordt gekeken naar de gezamenlijke aanstelling van een Functionaris Gegevensbescherming.

Financiële risico's

- De traditionele fondsenwerving staat op verschillende manieren onder druk: donateurs vertonen ander geefgedrag, vrijwilligers voor de collecte zijn minder makkelijk te vinden, regelgeving (bijvoorbeeld de kansspelwetgeving) veranderd, het donateursbestand vergrijsd. Daarom heeft het Diabetes Fonds ingezet op nieuwe speerpunten, met andere businessmodellen. En is er ingezet op samenwerkingen om zo te zorgen dat er voldoende geld beschikbaar blijft voor onderzoek. Verder is er veel aandacht voor de efficiency van onze wervingsactiviteiten.
- Frauderisico's worden zoveel mogelijk ondervangen door het opstellen en naleven van interne procedures. Die zorgen ervoor dat er altijd meer mensen betrokken zijn bij financiële transacties. Voor de collecte zijn ook procedures opgesteld om te zorgen dat het risico op fraude zoveel mogelijk wordt beperkt.
- De overheid werkt in het kader van transparantie aan een voorstel om stichtingen te verplichten giften boven de € 15.000 te publiceren op de website, met vermelding van de naam van de gever. Het gevolg kan zijn dat mensen geen grote giften meer willen doen. De sector gaat hierover in gesprek met overheid en politiek. Het Diabetes Fonds neemt, waar nodig, individueel actie.

Wet- en regelgeving

- Via de brancheorganisatie GDN volgt het Diabetes Fonds nieuwe ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving continu. Zo willen we het risico ondervangen dat we hieraan niet voldoen. Indien nodig nemen medewerkers deel aan workshops (zoals rond de AVG). Ook in het Huis van de Gezondheid wordt kennis hierover uitgewisseld. De directeur is bestuurslid van diverse organisaties en is daarmee goed op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen.

De genoemde risico's en maatregelen worden gedurende het jaar tweemaal geëvalueerd. Nieuwe risico's worden, waar nodig, meegenomen en aanvullende maatregelen worden genomen.

7.2 Interne beheersing

Om te zorgen voor een goede interne beheersing heeft het Diabetes Fonds de belangrijkste processen en procedures vastgelegd in het document Administratieve Organisatie (AO).

In de AO zijn bevoegdheden, regels en procedures beschreven die het kader vormen voor het administratieve proces. Op die manier wordt adequate informatie op het juiste moment verschaft. Mede op basis van deze vaak financiële informatie kunnen de algemeen directeur en andere leden van het Management Team (MT) de organisatie op de juiste manier beheren en sturen. Daarnaast vormt deze informatie de basis voor het afleggen van verantwoording, zowel naar de Raad van Toezicht als naar externe partijen.

Belangrijker dan deze formele beschrijving is natuurlijk dat de medewerkers werken volgens deze richtlijnen. Het MT besteedt hier regelmatig aandacht aan. De AO wordt ieder jaar opnieuw bekeken en eventueel aangepast.

8. Vermogensbeleid

De reserves van het Diabetes Fonds kunnen worden opgesplitst in twee delen:

- A. Het eerste deel is de continuïteitsreserve. Deze reserve moet de organisatie aanhouden voor dekking van onvoorziene en urgente risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat het Diabetes Fonds ook in de toekomst aan zijn verplichtingen kan voldoen.
- B. Het andere deel betreft de doelbestedingsreserve, die bedoeld is voor het realiseren van de doelstelling van het Diabetes Fonds, het financieren van onderzoek.
- Deze inkomsten kunnen we weer splitsen in:
- een deel dat is toegezegd aan onderzoek en in het lopende jaar wordt uitbetaald en
 - een deel dat in daaropvolgende jaren wordt uitbetaald.

De reserves A en B hebben een verschillend karakter. Het vermogensbeleid verschilt dan ook per deel. Het uitgangspunt voor beide delen is kapitaalbehoud, zodanig dat het Diabetes Fonds aan zijn verplichtingen kan voldoen.

In 2018 zijn alle reserves aangehouden op spaarrekeningen, omdat het Diabetes Fonds geen beleggingsrisico's wil lopen met geld dat door donateurs en vrijwilligers bijeen is gebracht. Het vermogensbeleid is in november 2018 geëvalueerd, waarbij uiteraard ook de lage spaarrente is meegenomen. Besloten is om alle reserves op spaarrekeningen te houden, omdat beleggen in obligaties of aandelen als te risicovol worden gezien. In 2019 zal op basis van een liquiditeitsprognose en de ontwikkelingen in de markt worden bepaald of mogelijk toch een deel van het vermogen verantwoord belegd kan worden, volgens het geldende beleggingsbeleid.

9. Financiële resultaten

Ook financieel streeft het Diabetes Fonds naar een goede beheersing. Daarom wordt gestuurd op een aantal belangrijke financiële parameters.

Resultaat 2018

Het Diabetes Fonds streeft ernaar de inkomsten zoveel mogelijk direct te besteden. In voorgaande jaren is er wel een bestemmingsreserve gevormd, die we nu ook kunnen besteden. Dat verklaart het negatieve resultaat van € 288.537. Naast de inkomsten uit dit jaar hebben we ook een deel met geld uit deze reserve gefinancierd, zoals de jubileumcampagne. Dat resultaat is minder negatief dan begroot, er is minder uit de reserve gehaald dan eerst was voorzien. De reden is dat een deel van de bestedingen aan onderzoek is uitgesteld naar 2019. Door ondercapaciteit op de afdeling Kennis & Innovatie kon een aantal projecten niet worden toegekend. De inkomsten liggen iets boven de begroting. Dit komt vooral door de hogere inkomsten dankzij de jubileumcampagne, uit de collecte en Fonds op Naam van stichting DON.

Verhouding kosten en opbrengsten eigen fondsenwerving

Ons beleid is sterk gericht op het zo efficiënt mogelijk werven van fondsen. Dat gebeurt vooral door een strakke monitoring van de fondsenwervende activiteiten, sturing op efficiency van de activiteiten en de ontwikkeling van nieuwe activiteiten en samenwerkingen. Het streven is om het percentage onder de 20% te houden. Tegelijkertijd wil het Diabetes Fonds wel de optie openhouden om te investeren wanneer er zich veelbelovende kansen voordoen.

Verhouding doelbesteding en inkomsten

Het Diabetes Fonds streeft ernaar zoveel mogelijk inkomsten te besteden aan onderzoek en voorlichting. In 2018 bedroeg het percentage doelbesteding ten opzichte van de inkomsten 82%. Dit komt overeen met voorgaande jaren. De investeringen in onderzoek bleven wel achter op de begroting. Inmiddels zijn een aantal nieuwe projecten geïdentificeerd die we in 2019 verwachten te honoreren in samenwerking met andere partijen, zodat we het geld alsnog snel kunnen besteden. Het streven is om het geld zo snel mogelijk verantwoord te besteden.

Liquide middelen/vermogensbeheer

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarden. De liquide middelen zijn voor het grootste deel tegoeden bij banken. Ook zijn er enkele bankgaranties afgegeven voor de huur van het aandeel van het Diabetes Fonds in het Huis voor de Gezondheid. We zien een kleine stijging in de liquide middelen, maar dit wijkt niet significant af van 2017. Het Diabetes Fonds heeft een gezonde balanspositie, wat blijkt uit de current ratio en het solvabiliteitspercentage (saldo eigen vermogen/totale vermogen).

CBF Erkenningsregeling

Het CBF-keurmerk is in 2016 vervangen door de CBF Erkenningsregeling. Het Diabetes Fonds heeft deze inmiddels gekregen en houdt zich aan de nieuwe normen die in deze regeling zijn opgenomen. Het CBF-percentage (de verhouding tussen de kosten die het Diabetes Fonds maakt voor de eigen fondsenwerving en de baten daaruit) komt in 2018 uit op 13,8%. Het driejaarsgemiddelde blijft met 14,8% ruim binnen de norm van 25% die het CBF stelt. Dat resultaat is te danken aan onze aandacht voor een efficiëntere fondsenwerving.

10. Vooruitblik 2019

In 2019 zet het Diabetes Fonds zich uiteraard weer in om oplossingen te vinden en om verdere verbeteringen van de gezondheid van mensen met zowel diabetes type 1 als type 2 te realiseren. In dit jaar vervolgen we de ingezette onderzoeksstrategie, die gebaseerd is op drie pijlers: genezing van diabetes type 1, stoppen van diabetes type 2 en het voorkomen en tot een betere behandeling te komen van de belangrijkste complicaties van diabetes.

Daarbij werken we niet alleen aan het opbouwen van kennis via onderzoek, we zetten ook in op innovatie en op het vertalen van kennis naar concrete toepassingen voor mensen met diabetes.

De afgelopen jaren hebben we ingezet op samenwerking met andere partijen, om kennis en middelen zo veel mogelijk te combineren en zo snellere stappen te kunnen zetten op weg naar genezing van diabetes type 1 of een betere behandeling van diabetes type 2.

In 2019 continueren we onze investering in het RegMed XB-consortium, dat is gericht op het ontwikkelen van nieuwe insuline producerende cellen. En we kijken naar mogelijkheden om een vervolg te geven aan kansrijke projecten die we in 2018 gestart zijn met ZonMw.

Daarnaast investeren we in het toepassen van kennis: we geven een impuls aan veelbelovende ideeën die door mensen zelf worden aangedragen en we kijken hoe we waardevolle toepassingen uit wetenschappelijk onderzoek verder kunnen brengen. In dat kader past onze bijdrage aan de doorontwikkeling van de kunstalveesklier door Inreda, om te zorgen dat deze veelbelovende behandelingsmethode snel beschikbaar komt voor mensen met diabetes type 1.

Alleen onderzoek is niet voldoende om de groei van diabetes te stoppen. We weten immers dat een gezonde leefstijl van cruciaal belang is om een groot deel van het aantal gevallen van diabetes type 2 te verminderen. Ook in 2019 zullen we ons daarom inspannen om samen met andere partijen naar een gezondere omgeving testreven. Met Minder Suiker zijn we een beweging gestart om de consumptie van suiker te verlagen. In 2019 worden concrete projecten

opgezet samen met bedrijven en andere partijen om deze beweging een stap verder te brengen. Daarnaast werken we met LUMC en TNO in het Nederlands Instituut voor Leefstijlgeneskunde om ervoor te zorgen dat leefstijl een prominente plek krijgt in de behandeling van diabetes type 2. Tegelijk investeren we met andere gezondheidsfondsen in het programma Gezonde Generatie 2040, om ervoor te zorgen dat in Nederland in 2040 de gezondste jeugd ter wereld leeft. Want uiteindelijk is het voorkomen van diabetes type 2 essentieel om de groei van diabetes type 2 tegen te gaan.

Speciale aandacht zal in 2019 uitgaan naar de samenwerking met de Diabetesvereniging Nederland (DVN). Er wordt gewerkt aan een vergaande samenwerking, zodat we onze gezamenlijke impact kunnen vergroten.

Samenwerking staat in 2019 ook centraal in de community diabetes type 1: een platform voor mensen met diabetes type 1 en hun naasten. Een initiatief van het Diabetes Fonds, dat moet uitgroeien tot een breed gedragen platform, waarin alle diabetespartijen participeren. Op die manier kunnen mensen met diabetes op een plek alle informatie vinden, ervaringen uitwisselen en met elkaar in contact komen. In 2019 kijken we hoe we dit platform in samenwerking met andere partijen verder gaan ontwikkelen. Daarbij zal de samenwerking met de DVN nadrukkelijk worden betrokken.

Om deze plannen te realiseren is de steun van donateurs, vrijwilligers, bedrijven en andere partijen onmisbaar. We kunnen rekenen op een trouwe achterban en behoud daarvan is een belangrijk speerpunt in 2019. Tegelijkertijd is groei van het aantal donateurs noodzakelijk. In 2019 zullen we een vervolg geven aan de actie rond ons 40-jarig jubileum, om de bekendheid en impact van diabetes en van het Diabetes Fonds te verhogen en de inkomsten te laten groeien. Daarnaast blijven we investeren in de ondersteuning van de vrijwilligers die ons via acties steunen en we continueren onze investering in de samenwerking met bedrijven en loterijen. Zo blijven we van betekenis voor iedereen met diabetes.

Begroting 2019

BATEN	Begroting 2019 in €
Baten van particulieren	5.780.000
Baten van bedrijven	250.000
Baten van loterijorganisaties	1.625.000
Baten van subsidies van overheden	-
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	-
Baten andere organisaties zonder winststreven	650.000
SOM VAN DE GEWORVEN BATEN	8.305.000
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten e/o diensten	-
Overige baten	-
SOM VAN DE BATEN	8.305.000
LASTEN	
Besteed aan doelstellingen	
Wetenschappelijk Onderzoek	4.475.192
Voorlichting	2.476.240
Gezonder leven	270.000
Community Diabetes Type 1	200.000
	7.421.432
Wervingskosten	1.504.040
Kosten beheer en administratie	563.528
SOM VAN DE LASTEN	9.489.000
Saldo voor financiële baten en lasten	-1.184.000
Saldo financiële baten en lasten	-26.000
Saldo van baten en lasten	-1.210.000

Negatief resultaat begroot vanwege aan te spreken bestemmingsfondsen en reserves

Adviesraden

Wetenschappelijke Adviesraad (WAR)

Voorzitter

- Prof. dr. H.G.M. (Bert) Leufkens, Universiteit Utrecht, farmaco-epidemiologie

Leden

- Prof. dr. J.M. (Jacqueline) Dekker, VUMC, epidemiologie en biostatistiek
- Prof. dr. G. (Gertjan) van Dijk, RUG, neuroendocrinologie
- Prof. dr. A.W.M. (Andrea) Evers, Universiteit Leiden, gezondheidspsychologie
- Prof. dr. S.E. (Susanne) La Fleur, AMC, endocrinologie
- Dr. B.E. (Bastiaan) de Galan, Radboudumc, algemene interne geneeskunde
- Prof. dr. M.K.C. (Matthijs) Hesselink, MUMC+, bewegingswetenschappen (namens de NVDO)
- Prof. dr. N.C. (Nicolaas) Schaper, MUMC+, interne geneeskunde
- Prof. dr. L.P.A.J. (Patrick) Schrauwen, MUMC+, humane biologie
- Dr. E.H. (Erik) Serné, VUMC, interne geneeskunde
- Dr. S.S. (Sabita) Soedamah-Muthu, Tilburg University, medische en klinische psychologie
- Dr. H.W. (Harold) de Valk, UMC Utrecht, interne geneeskunde
- Dr. P. (Paul) de Vos, UMC Groningen, pathologie & medische biologie
- Prof. dr. C.G. (Casper) Schalkwijk, MUMC+, interne Geneeskunde

Maatschappelijke Adviesraad (MAR)

Voorzitter

- Mevrouw D. (Daniëlle) Schuur

Leden

- De heer W. (Willem) Broekhuis (overleden op 4 februari 2019)
- Mevrouw I. (Inge) van Haren
- Mevrouw L.M. (Lisa) Edelaar
- Mevrouw D. (Doeschka) Motmans
- De heer R. (Roy) Platje
- De heer T.H. (Herman) Pompe
- De heer Duco Reitsma
- Mevrouw I. (Ingrid) Ruys
- Mevrouw M. (Marianne) van der Valk
- Mevrouw W. (Willemijn) de Vos
- De heer A.J.H. (Tonny) Steenbakkers
- De heer E. (Erik) Werson
- De heer E.P. (Eugène) Zaaijer

Nevenfuncties Raad van Toezicht

De heer drs. (M.C.) Marc van Gelder

Voorzitter Raad van Toezicht Diabetes Fonds sinds 12 november 2015.

CEO Dennendonck Investments B.V.

Nevenfuncties

- Voorzitter Raad van Commissarissen Vastned N.V.
- Voorzitter Raad van Commissarissen Hans Anders N.V.
- Voorzitter Stichting Continuïteit NN Group
- Voorzitter STAK Fugro N.V.
- Lid Raad van Toezicht Paleis Het Loo
- Lid Raad van Toezicht Helen Dowling Instituut
- Lid Raad van Commissarissen MedEye
- Lid Raad van Commissarissen JPMorgan European Smaller Companies Trust Plc
- Lid Raad van Commissarissen en voorzitter Auditcommissie Action
- Lid Stichting Administratiekantoor Continuïteit ABN AMRO Group
- Bestuurslid Netherland-America Foundation

Mevrouw drs. (M.) Maurine Alma

Lid Raad van Toezicht Diabetes Fonds van 1 september 2013 t/m september 2018.

CMO, Takeaway.com N.V.

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen Floramedia
- Lid Raad van Toezicht Van Gogh Museum

Mevrouw dr. (C.B.) Teri Brouwer

Lid Raad van Toezicht Diabetes Fonds sinds 1 april 2012.

Internist-endocrinoloog Onze Lieve Vrouwe Gasthuis.

Nevenfuncties

- Voorzitter dr. Evert van Ballegooiestichting
- Bestuurslid en secretaris Stichting Diabetes Education Study Group Nederland (DESG)
- Bestuurslid Diabeteskamer Nederlandse Vereniging voor Diabetes Onderzoek (NVDO)
- Lid en secretaris Sectie endocrinologie Nederlandse Internisten Vereniging (NIV)
- Secretaris sectie endocrinologie European Union of Medical Specialists (UEMS)

De heer drs. (M.J.M.) Marc van den Berg

Lid Raad van Toezicht en voorzitter Financiële Auditcommissie sinds 1 april 2011.

Directeur IT & Innovatie, PGGM.

Nevenfuncties

- Lid directie Rabo PGGM PPI, CFO
- Lid directie IMAP Hedge Fund, Dublin (Ierland)
- Lid Raad van Toezicht Kentalis.

De heer prof. dr. (W.W.) Wim Boonstra

Lid Raad van Toezicht en Financiële Auditcommissie sinds 1 januari 2012.

Onderdirecteur en Speciaal Economisch Adviseur van Rabobank Nederland.

Nevenfuncties

- Bijzonder hoogleraar Economische en Monetaire Politiek, Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde, Vrije Universiteit
- Externe adviseur Beleggingscommissie van de Stichting Pensioenfonds Gasunie tot november 2018

- Voorzitter Monetary Commission van de European League for Economic Cooperation (ELEC)
- Secretaris/penningmeester Nederlandse afdeling van ELEC: Europese Liga voor Economische Samenwerking (ELES)
- Lid en penningmeester SEO Economisch Onderzoek
- Lid Raad van Toezicht Omroep Human
- Voorzitter bestuur Stichting KLIN (Kroatische Literatuur in Nederland)

Mevrouw dr. (C.M.) Tini Hooymans

Lid Raad van Toezicht sinds 1 september 2014.

Nevenfuncties

- Commissaris Rabobank Vallei en Rijn
- Voorzitter Stichting Tropenbos International
- Lid Centrale Commissie voor de Statistiek CBS
- Lid Raad van Toezicht Erasmus Medisch Centrum
- Lid Raad van Toezicht Hogeschool Arnhem Nijmegen

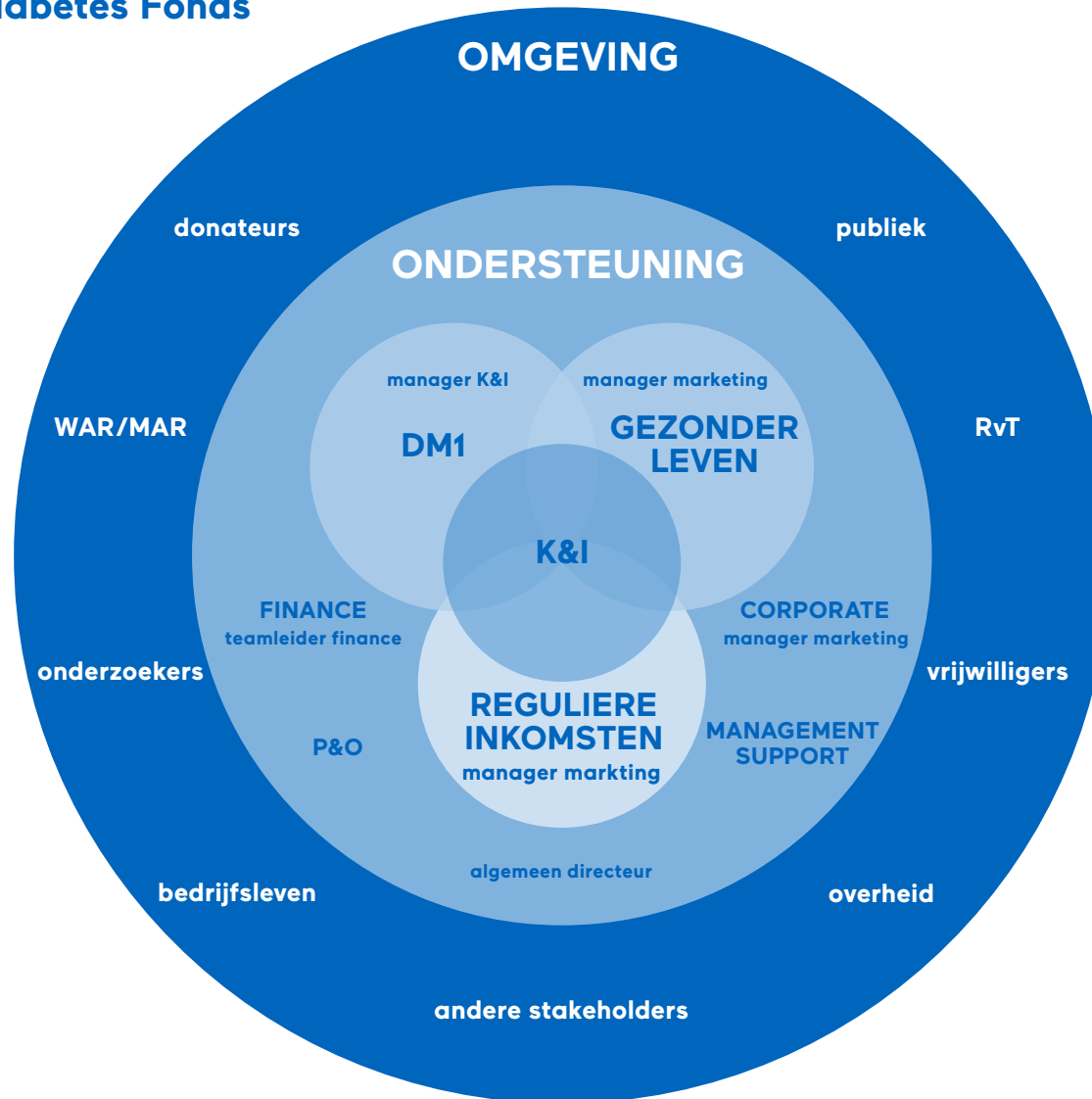
De heer mr. (J.G.F.W.) Geert van der Horst

Lid Raad van Toezicht en Financiële Auditcommissie sinds 1 september 2014.

Nevenfuncties

- Voorzitter Raad van Toezicht S&L Zorg
- Lid Raad van Advies AVANS+
- Business mediator (ADR)
- Executive vice-president Rabobank

Flexibele organisatie Diabetes Fonds

Jaarrekening

INHOUD

Balans per 31-12-2018	28
Staat van Baten en Lasten 2018	28
Kasstroomoverzicht	29
Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen	30
Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	32
Toelichting op de balans	35
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	39
Lastenverdeling 2018	43
Uitvoeringskosten	44
Directiebezoldiging	44
Toelichting	46
OVERIGE GEGEVENS	
Controleverklaring onafhankelijke accountant	47

Balans per 31-12-2018

		31-12-2018	31-12-2017
	ref	€	€
Na voorstel resultaatverwerking	ref		
ACTIVA			
Immateriële vaste activa		83.466	26.431
Materiële vaste activa	1		
Inventaris		114.343	130.969
Computerapparatuur en programmatuur		8.436	23.276
Vervoersmiddelen		0	0
Kantoorinventaris		5.112	6.073
Totaal Materiële vaste activa		127.891	160.318
Financiële vaste activa	2	664.144	139.144
Vorderingen en overlopende activa	3	1.620.655	1.843.121
Liquide middelen	4	9.702.424	10.682.611
TOTAAL		12.198.580	12.851.625
PASSIVA			
Reserves en fondsen			
Reserves	5		
Continuïteitsreserve		2.500.000	2.500.000
Bestemmingsreserve t.b.v. de doelstelling		1.553.086	1.794.122
Reserve vruchtgebruik		124.640	124.640
Reserve biobank		145.000	165.000
Totaal Reserves		4.322.726	4.583.762
Fondsen	5		
Bestemmingsfondsen		67.500	95.000
Totaal Bestemmingsfondsen		67.500	95.000
Totaal Reserves en Bestemmingsfondsen		4.390.226	4.678.762
Langlopende schulden	7		
Subsidieverplichtingen lange termijn		3.485.590	4.218.803
Overige langlopende schulden		20.000	30.000
Totaal langlopende schulden		3.505.590	4.248.803
Kortlopende schulden			
Subsidieverplichtingen korte termijn	8	3.789.782	3.498.975
Overige kortlopende schulden	9	512.982	425.085
Totaal kortlopende schulden		4.302.764	3.924.060
TOTAAL		12.198.580	12.851.625

Staat van Baten en Lasten 2018

		2018	begroting 2018	2017
	ref	€	€	€
BATEN				
Baten van particulieren		6.017.935	5.255.000	4.974.928
Baten van bedrijven		147.760	75.000	264.907
Baten van loterijorganisaties		1.536.005	1.520.000	1.704.876
Baten van subsidies van overheden		-	-	-
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven		-	-	-
Baten andere organisaties zonder winststreven		890.367	100.000	153.449
Som van de geworven baten	10	8.592.067	6.950.000	7.098.160
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten e/o diensten		5.110	225.000	12.998
Overige baten		1.023	-	3.094
Som van de baten		8.598.200	7.175.000	7.114.252
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen				
Wetenschappelijk Onderzoek	11	3.677.107	3.683.600	3.167.641
Voorlichting	12	2.878.597	2.092.000	2.351.342
Gezonder leven	13	326.927	450.000	464.252
Community Diabetes Type 1	14	121.436	150.000	160.016
		7.004.067	6.375.600	6.143.251
Wervingskosten	15	1.205.081	1.144.500	1.047.771
Kosten beheer en administratie	16	654.745	424.900	570.997
Som van de lasten		8.863.892	7.945.000	7.762.019
Saldo voor financiële baten en lasten		-265.692	-770.000	-647.767
Saldo financiële baten en lasten	17	-22.845	-10.000	-18.893
Saldo van baten en lasten		-288.537	-780.000	-666.660
Bestemming saldo baten en lasten			2018	2017
			€	€
Toegevoegd of onttrokken aan Bestemmingsfondsen				
Biobank			-30.000	-20.000
Hamers Douma (Fonds op Naam)			2.500	2.500
Toegevoegd of onttrokken aan Bestemmingsreserves				
Bestemmingsreserve t.b.v. de doelstelling			-241.037	-773.800
Bestemmingsreserve t.b.v. Biobank			-20.000	0
Bestemmingsreserve t.b.v. vruchtgebruik			0	124.640
Resultaat conform Staat van Baten en Lasten			-288.537	-666.660

Kasstroomoverzicht

		2018		2017
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		-288.537		-666.660
Aanpassingen voor afschrijvingen				
	51.036		53.472	
		51.036		53.472
Veranderingen in vlottende middelen				
vorderingen	222.466		796.698	
kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	378.704		269.720	
		601.170		1.066.418
Mutatie subsidieverplichtingen en langlopende schulden		-743.213		-386.351
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-379.544		66.879
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-3.632		-22.796	
Desinvesteringen materiële vaste activa	0		0	
Investerings immateriële vaste activa	-72.012		0	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0		0	
Investerings financiële vaste activa	-525.000		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-600.644		-22.796
Mutatie geldmiddelen				
		-980.188		44.084
Stand geldmiddelen per 1 januari		10.682.611		10.638.527
Stand geldmiddelen per 31 december		9.702.423		10.682.611
Mutatie geldmiddelen		-980.188		44.084

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2018 geldmiddelen zijn opgeofferd.

Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen

Dit jaarverslag en deze jaarrekening van Stichting Diabetes Fonds te Amersfoort zijn opgesteld volgens de richtlijn RJ650 Fondsenwervende organisatie.

Doelstelling

De missie van de Stichting Diabetes Fonds luidt:

Naar een toekomst zonder diabetes

Het Diabetes Fonds maakt zich sterk om diabetes en complicaties te voorkomen en te genezen. We geven mensen met diabetes nu en in de toekomst een betere kwaliteit van leven.

Hiertoe werft het Diabetes Fonds gelden voor wetenschappelijk onderzoek en voorlichting, want elke oplossing begint met onderzoek.

Deze missie vormt het bestaansrecht van het Diabetes Fonds en ligt daarmee ten grondslag aan de meerjarendoelstellingen, zoals verwoord in het meerjaren-beleidsplan van het Diabetes Fonds 2016-2019.

Waarderingsgrondslagen

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De jaarrekening is gebaseerd op continuïteitsveronderstelling. De veronderstellingen daarbij zijn de omvang van de verwachte inkomsten en bestedingen in 2019 en de positieve liquiditeitsverwachting in 2019. En er worden geen knelpunten voorzien. De omvang van de continuïteitsreserve, de beschikbare liquide middelen op balansdatum en een stabiel donateurenbestand zijn toereikend om risico's en tegenvallende inkomsten op te vangen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn consistent ten opzichte van het voorgaande jaar.

Het gebruik van schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de Raad van Bestuur (RvB) over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de RvB schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, zal de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa wordt vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarden minus de afschrijvingen. De afschrijvingen zijn lineair en de afschrijvingspercentages per jaar zijn als volgt:

- Inventaris 10%
- Computerapparatuur 33,33%
- Kantoormachines 20%
- Vervoermiddelen 20%

In de maand van aanschaf wordt afgeschreven.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarden minus de afschrijvingen. De afschrijvingen zijn lineair en de afschrijvingspercentages per jaar zijn als volgt:

- Computersoftware 33,33%

In de maand van aanschaf wordt afgeschreven.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aankoopkosten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen en worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gewaardeerde:

- vastgoedbeleggingen
- onder vlottende activa opgenomen effecten
- afgeleide financiële instrumenten die niet zijn aangemerkt als afdekkingsinstrument

Subsidieverplichtingen

De in een boekjaar aangegane subsidieverplichtingen worden in dat jaar in het geheel ten laste van de staat van baten en lasten gebracht. Deze verplichtingen worden gedeeltelijk in het lopende jaar en gedeeltelijk in volgende jaren afgewikkeld. De in de loop van het jaar werkelijk betaalde voorschotten en afrekeningen worden met de subsidieverplichtingen verrekend.

Baten uit eigen fondsenwerving

Baten uit eigen fondsenwerving worden verantwoord in het jaar waarin de ontvangst heeft plaatsgevonden, met uitzondering van baten uit nalatenschappen. Voor een deel van de baten is een specifieke bestemming aangewezen door de geldgever. In die situaties wordt een bestemmingsfonds gecreëerd om aan deze wens tegemoet te kunnen komen. De kosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten uit nalatenschappen

De baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden verantwoord in het boekjaar van ontvangst.

De omvang van een baat uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als op grond van het stadium waarin de afhandeling zich bevindt, een redelijke schatting van de hoogte van de nalatenschap kan worden gemaakt.

Vervolgens wordt deze voor contante waarden vastgesteld op 90% en wordt onroerend goed gewaardeerd op 50%.

Vruchtgebruik

De uit nalatenschappen verworven kapitalen waarop derden een vruchtgebruik hebben, worden in de jaarrekening verwerkt. De waarderingsmethodiek die door het Diabetes Fonds wordt gehanteerd, is gestoeld op de berekening die de belastingdienst hanteert voor de berekening van erf- en schenkbelasting.

De vorderingen uit hoofde van deze waardering zijn opgenomen op de balans. De baten worden via de staat van baten en lasten verwerkt. De baten uit vruchtgebruik worden toegevoegd aan de reserve vruchtgebruik. Dit omdat onduidelijk is wanneer de baten ten goede van het Diabetes Fonds komen. Deze reserve valt vrij bij beëindiging van het vruchtgebruik.

Baten uit acties derden

Baten uit acties derden worden verantwoord in het jaar waarin de ontvangst heeft plaatsgevonden en op basis van een schatting van het nog te ontvangen bedrag over het verslagjaar.

Subsidiebaten

Subsidiebaten worden opgenomen tegen het in het verslagjaar aan subsidie toegekende bedrag, voor zover subsidie is besteed gedurende het boekjaar.

Sponsoropbrengsten

Baten uit sponsoropbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de ontvangst heeft plaatsgevonden of wanneer de toezegging is ontvangen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Uitvoeringskosten

Onder uitvoeringskosten verstaan we de kosten van personeel, huisvesting, kantoorkosten en algemene kosten. Deze uitvoeringskosten worden op basis van

de bezetting (het aantal fte's) toegerekend aan Fondsenwerving, Beheer en Administratie, Wetenschappelijk Onderzoek en Voorlichting.

Als basis voor de toedeling van uitvoeringskosten aan Beheer en Administratie geldt de volgende bezetting: directeur 50%, teamleider financiën 100%, financieel medewerker 75%, management assistente 100%, manager K&I 25% en de bestuurssecretaris 50%.

Bij de berekening worden de personele kosten doorbelast op basis van de individuele loonkosten. Een specificatie van de toedeling is op pagina 44 opgenomen.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de Staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De stichting heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de Staat van baten en lasten verwerkt.

Het Diabetes Fonds heeft de pensioenregeling van alle medewerkers ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) op basis van het standaard pensioenreglement van PFZW (middelloonregeling) en de dekkingsgraad is per eind december 95%. Er is geen indexering toegepast. RJ 271 biedt de mogelijkheid om deze regeling als een toegezegde bijdrageregeling te verwerken omdat:

- a) Het Diabetes Fonds is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds (PFZW) en past tezamen met andere rechtspersonen dezelfde pensioenregeling toe.
- b) Het Diabetes Fonds heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, niet zijnde een verhoging van toekomstige premies als sprake is van een tekort bij PFZW.

De (pre-)pensioenregeling van PFZW voldoet aan beide voorwaarden. De regeling mag derhalve onder RJ 271 verwerkt worden als een toegezegde-bijdrageregeling. Dit betekent dat de premienota's van PFZW onder de pensioenlasten verwerkt zijn en het nog niet betaalde deel van de premienota's onder kortlopende schulden.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Kosten van Beheer en Administratie

De richtlijn RJ650 schrijft voor dat de kosten voor Beheer en Administratie apart worden vermeld. Dit zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en niet worden toegerekend aan fondsenwerving of doelstelling.

Naast directe kosten zoals kosten van bestuur en Raad van Toezicht, kosten planning & control en verslagleggingskosten, wordt ook een deel van de uitvoeringskosten toegerekend aan Beheer en Administratie. Voor de toegepaste toerekeningpercentages zie hiervoor pagina 45 bij Uitvoeringskosten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Operationele leasing

Bij het Diabetes Fonds kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing.

Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Op pagina 35 tot en met 38 volgt een toelichting op de balans en van pagina 39 tot en met 42 op de cijfers uit de staat van baten en lasten. De nummers verwijzen naar het referentienummer in de balans en de staat van baten en lasten.

Toelichting op de balans

In het kort

Het balanstotaal is iets gedaald ten opzichte van 2017. Voornamelijk omdat de liquide middelen zijn gedaald t.o.v. 2017. Het totaal aan reserves is met € 261.036 afgenomen, met name veroorzaakt door hogere bestedingen aan onze doelstellingen.

De continuïteitsreserve is gehandhaafd op het niveau van € 2.500.000.

De (bestemmings)fondsen zijn met € 27.500 afgenomen.

1. (Im)Materiële vaste activa

	Inventaris	Computer- apparatuur	IVA- Software	Kantoor- inventaris	Totaal
	€	€	€	€	
Stand per 1 januari 2018					
Cumulatieve aanschafwaarden	171.030	116.192	46.123	12.361	345.706
Cumulatieve afschrijvingen	-40.061	-92.917	-19.692	-6.288	-158.958
Boekwaarden per 1 januari 2018	130.969	23.275	26.431	6.074	186.749
Mutaties 2018					
Investeringen	0	2.241	72.012	1.392	75.644
Desinvesteringen	0	0		0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0		0	0
Afschrijvingen	-16.626	-17.080	-14.977	-2.353	-51.036
Saldo	-16.626	-14.839	57.035	-961	24.608
Stand per 31 december 2018					
Cumulatieve aanschafwaarden	171.030	118.433	118.135	13.753	421.350
Cumulatieve afschrijvingen	-56.687	-109.997	-34.669	-8.640	-209.994
Boekwaarden per 31 december 2018	114.343	8.436	83.466	5.112	211.357

De (im)materiële vaste activa worden aangewend op het kader van de bedrijfsvoering. De desinvesteringen betreffen de eliminatie van volledig afgeschreven activa.

Onder de immateriële vaste activa zijn opgenomen de investeringen in software.

2. Financiële vaste activa

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Lening Ipadic t.b.v. onderzoek implanteerbare insulinepomp	75.000	-
Vordering St. DON - langlopend deel	450.000	-
Huis voor de Gezondheid waarborgsom	139.144	139.144
Stand per 31 december	664.144	139.144

3. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Nalatenschappen	1.047.691	1.192.369
Debiteuren	10.500	143.070
VriendenLoterij	305.706	298.291
Nederlandse Loterij	50.000	119.087
Interest	4.029	4.861
Najaarsmailing/collecte	3.099	5.746
Stichting Don	150.000	0
Overige vorderingen	49.630	79.697
Totaal Vorderingen en overlopende activa	1.620.655	1.843.121

De grootste post bestaat uit te ontvangen bedragen uit nalatenschappen.

De betaling voor het vierde kwartaal van de loterijen vindt in 2019 plaats en is daarom eind 2018 als nog te vorderen opgenomen.

In de overige vorderingen is een post opgenomen van € 150.000, het kortlopende deel van de vordering op stichting DON. Dit betreft de jaarlijkse bijdrage van stichting DON voor de subsidie van een groot gezamenlijk onderzoek. Het langlopende deel van de vordering is opgenomen onder de financiële vaste activa. De overige vorderingen hebben een looptijd van korter dan één jaar.

4. Liquide middelen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Rabobank	3.194.540	2.201.112
ING	121.437	69.728
ABN	6.385.792	8.411.322
Kas	654	448
Totaal liquide middelen	9.702.424	10.682.611

Van het totaal aan liquide middelen staat er € 8.173.758 op deposito- en spaar-rekeningen. De liquide middelen staan, met uitzondering van een bankgarantie ad € 37.744, ter vrije beschikking aan de stichting, voornamelijk om de reeds toegezegde subsidieverplichtingen van € 7.275.372 te kunnen voldoen.

5. Reserves

	2018	2017
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	2.500.000	2.500.000
Mutaties	0	0
Stand per 31 december	2.500.000	2.500.000
Bestemmingsreserve t.b.v. de doelstelling		
Stand per 1 januari	1.794.122	2.443.282
Resultaat verdeling 2018	-241.036	-649.160
Stand per 31 december	1.553.086	1.794.122
Reserve vruchtgebruik		
Stand per 1 januari	124.640	124.640
Mutaties	0	0
Stand per 31 december	124.640	124.640
Reserve biobank		
Stand per 1 januari	165.000	165.000
Mutaties	-20.000	0
Stand per 31 december	145.000	165.000
Totaal Reserves	4.322.726	4.583.762

Het Diabetes Fonds houdt een aantal reserves aan. De reserves bestaan uit de volgende posten:

- Continuïteitsreserve
- Bestemmingsreserve ten behoeve van de doelbesteding
- Reserve ten behoeve van de biobank

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve heeft als doel de voortgang van de werkzaamheden van het Diabetes Fonds veilig te stellen. De hoogte is gebaseerd op een risicoanalyse, waarin o.a. het risico op derving van inkomsten door overheidsmaatregelen of veranderend geefgedrag, en verhoging van kosten door onverwachte calamiteiten is meegenomen. De continuïteitsreserve is vastgesteld op € 2.500.000. Hiermee wordt het risico van een maximale éénmalige inkomstendaling van € 2.000.000 in enig jaar gedekt, waardoor de organisatie in staat is de langlopende subsidieprogramma's te blijven uitvoeren. Daarnaast is een bedrag van € 500.000 opgenomen om strategisch te kunnen inzetten voor het geval dat zich een bijzondere kans voordoet die niet uit de reguliere begroting kan worden gefinancierd. De hoogte van de reserve valt binnen de door de Regeling Financieel Beheer Goede Doelen aanbevolen norm. Voor de continuïteitsreserve geldt een maximum van 1,5 maal de jaarlijkse kosten van het Diabetesfonds. De continuïteitsreserve heeft op dit moment de omvang van iets minder dan eenmaal de jaarlijkse uitvoeringskosten. De Raad van bestuur en de Raad van Toezicht hebben besloten de continuïteitsreserve ongewijzigd aan te houden.

Bestemmingsreserve ten behoeve van de doelstelling

De bestemmingsreserve ten behoeve van de doelstelling is een tijdelijke reserve en wordt gebruikt om een overschot in enig jaar te bestemmen ten behoeve van de doelstelling in de daaropvolgende jaren. In de meerjarenraming van 2017 - 2020 is meegenomen dat deze reserve de komende jaren geheel wordt gebruikt voor de doelstelling. De reserve is in 2018 afgenomen door extra bestedingen uit onderzoek, die in 2017 uitgesteld waren. De afname is minder groot dan gepland, omdat de inkomsten hoger waren dan begroot en onder andere door interne omstandigheden een deel van de bestedingen aan onderzoek is uitgesteld naar 2019.

Reserve vruchtgebruik

De baten uit vruchtgebruik worden toegevoegd aan de reserve vruchtgebruik. Dit omdat onduidelijk is wanneer de baten t.g.v. het Diabetes Fonds komen. Deze reserve valt vrij bij beëindiging van het vruchtgebruik.

Reserve biobank

Ten behoeve van de biobank en een registratiesysteem is in 2015 een bestemmingsreserve gevormd van € 245.000. Samen met het bestemmingsfonds van € 425.000, dankzij een extra bijdrage van de VriendenLoterij, is hiervoor in totaal in de voorbereiding € 670.000 aan financiële middelen apart gezet. In 2018 hebben we € 20.000 besteed uit de bestemmingsreserve voor dit project, waardoor er nog € 145.000 resteert in deze reserve.

6. Bestemmingsfondsen

Bij bestemmingsfondsen is door derden een specifiek bestedingsdoel aan de ter beschikking gestelde financiële middelen gegeven. Dat kan door een Fonds op Naam in te stellen. Dit soort fondsen kunnen bestaan uit een lening en een vermogensbestanddeel. Gezamenlijk zorgen Fondsen op Naam voor financiering van meer onderzoek naar het ontstaan en de genezing van diabetes.

Naast Fondsen op Naam zijn er drie bestemmingsfondsen:

- Onder andere voor de biobank en registratiesysteem, waarvoor de VriendenLoterij in 2014 een totaalbedrag van € 425.000 beschikbaar heeft gesteld. In 2018 is de laatste € 30.000 hiervan aangewend, waardoor het fonds geheel benut is.

Bestemmingsfondsen	2018	2017
	€	€
Hamers Douma fonds		
Stand per 1 januari	65.000	62.500
Mutaties bij	2.500	2.500
Mutatie af	0	0
Stand per 31 december	67.500	65.000
Stichting DON		
Stand per 1 januari	0	0
Mutaties bij	750.000	50.000
Mutatie af	-750.000	-50.000
Stand per 31 december	0	0
Biobank		
Stand per 1 januari	30.000	50.000
Mutaties bij	0	0
Mutatie af	-30.000	-20.000
Stand per 31 december	0	30.000
Totaal Bestemmingsfondsen	67.500	95.000

7. Langlopende schulden

Subsidieverplichtingen lange termijn

Per 31 december 2018 bedragen de subsidieverplichtingen voor wetenschappelijk onderzoek in totaal € 7.275.372. Het Diabetes Fonds splitst de subsidieverplichtingen in twee categorieën: af te wikkelen na een jaar na de balansdatum (lange termijn) en af te wikkelen binnen een jaar (korte termijn). Op basis van de looptijd van en de voortgang in de afwikkeling van de subsidieverplichtingen is de omvang van de subsidieverplichtingen op lange termijn € 3.485.590. Voor een specificatie van de subsidieverplichtingen en het verloop hiervan wordt verwezen naar het schema onder punt 8 'Subsidieverplichtingen korte termijn'. Van het totaal aan subsidieverplichtingen is de resterende verplichting op de lopende door het Diabetes Fonds (mede)gefinancierde onderzoeken over meer dan vijf jaar nihil.

Overige langlopende schulden

Deze post bevat het langlopende leningsdeel van € 30.000 Fondsen op naam. De schenking heeft een looptijd van 5 jaar. De lening dient ter financiering van de activiteiten van Diabetes Fonds. Per jaar zal € 10.000 worden uitgekeerd in de vorm van een jaarlijkse kwijtschelding. De stand van de overige langlopende schulden is eind 2018 € 20.000.

8. Subsidieverplichtingen korte termijn

Deze subsidieverplichtingen worden binnen een jaar betaald en zijn in totaal € 3.789.782. Voor een specificatie van de lopende subsidieverplichtingen en het verloop hiervan in 2018 wordt verwezen naar onderstaand schema.

Specificatie lopende subsidieverplichtingen

	Openstaand eind 2017	Toegezegd in 2018	Uitbetaald in 2018	Vrijval 2018	Openstaand eind 2018
	€	€	€	€	€
Totaal verplichtingen Onderzoek	7.717.778	3.264.024	3.650.026	-56.404	7.275.372

Verdeling lange en korte termijn verplichting

	Openstaand eind 2018	Subsidieverplichting korte termijn	Subsidieverplichting lange termijn
	€	€	€
Totaal verplichtingen Onderzoek	7.275.372	3.789.782	3.485.590

9. Overige kortlopende schulden

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Crediteuren	319.743	191.997
Kortlopende schulden Fonds op Naam	0	0
Loonbelasting/Sv/PFZW	36.939	61.727
Nog te betalen bedragen	156.300	171.361
	512.982	425.085

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan één jaar.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

De huurovereenkomst is aangegaan voor de duur van tien jaar.

Looptijd	Jaar	Bedrag
Binnen een jaar	2019	€ 261.170
Tussen de één en vijf jaar	2020-2022	€ 847.878
Meer dan vijf jaar	2023-2024	€ 371.730

Het Diabetes Fonds heeft een contract met ITEC t.b.v. de print- en kopieer-apparatuur in 2018 afgekocht, om over te kunnen stappen naar een andere, goedkopere oplossing samen met andere partijen in het Huis voor de Gezondheid.

Voorwaardelijke verplichtingen

Er waren eind 2018 geen voorwaardelijke toekenningen.

Niet verwerkte rechten

Per einde boekjaar zijn de nalatenschappen vruchtgebruik met recht op vertering of fidei commis op nihil gewaardeerd. De overige nalatenschappen met vruchtgebruik zijn gewaardeerd conform de richtlijnen RJ650.

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

Het Diabetes Fonds laat een negatief saldo van baten en lasten zien van € 288.537. Een besteding van ruim € 400.000 voor onderzoek is doorgeschoven naar 2019. Dit had met name te maken met een tijdelijke ondercapaciteit bij de afdeling onderzoek.

In 2019 worden de uitgestelde projecten opnieuw opgepakt en naar verwachting gehonoreerd.

De inkomsten liggen aanzienlijk hoger dan 2017 en hoger dan begroot, vooral de baten uit particulieren. Dit is met name het gevolg van acties rondom het 40-jarig bestaan van het Diabetes Fonds. Daarnaast ontvingen we een groot bedrag in het Fonds op Naam van de stichting DON (verantwoord onder baten van andere organisaties zonder winststreven), met wie we een groot onderzoek financieren. Door deze bijdrage hebben we, ondanks het doorschuiven van € 400.000, toch een mooi bedrag (conform onze begroting) aan onze doelbesteding kunnen uitgeven.

Het resultaat in 2018 is door de hogere baten minder negatief dan begroot, er is minder uit de reserve gehaald dan aanvankelijk voorzien

Lasten

De uitvoeringskosten zijn in 2018 hoger dan begroot, met name door hogere kosten voor personeel en kantoorkosten. Oorzaak zijn o.a. investeringen in ICT, kosten voor implementatie van de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en toename van fte's, met name door tijdelijke extra inzet ivm zwangerschapsverlof en rond het thema Gezonder Leven.

10. Toelichting op de geworven baten conform RJ650

		Baten van particulieren	Baten van bedrijven	Baten van loterij-organisaties	Baten andere organisaties zonder winststreven
Collecte	1.160.713	1.160.713			
Donateurs en giften	2.938.940	2.849.266	31.609		58.065
Nalatenschappen	1.611.718	1.611.718			
Fondsen op naam	792.500	42.500			750.000
Samenwerking bedrijven	198.453	-	116.151		82.302
Particuliere acties	353.738	353.738			
Acties van derden	1.536.005	-		1.536.005	
Totaal 2018	8.592.067	6.017.935	147.760	1.536.005	890.367
Totaal 2017	7.098.160	4.974.928	264.907	1.704.876	153.449
Begroting 2018	6.950.000	5.255.000	75.000	1.520.000	100.000

Collecte

De dalende lijn van de laatste jaren is omgebogen naar een kleine stijging van de collecte. De collecteopbrengst is 1% hoger dan over 2017. Dit is ruim boven de begroting. De investering in nieuwe vormen van collecteren, online en met een pin-collectebus, heeft daaraan bijgedragen.

Donateurs en giften

De inkomsten van donateurs van ruim € 2.939.000, inclusief geormerkte giften liggen ruim boven de begroting, met name door de campagne rond het 40-jarig jubileum. Ook dit jaar hebben we de lasten hiervoor verder sterk kunnen terugbrengen met het beleid gericht op het verhogen van de efficiency. Activiteiten die onvoldoende rendement opleverden zijn stopgezet of anders opgezet.

Nalatenschappen

De nalatenschappen zijn ruim boven de begroting. De ontvangst van een grote nalatenschap heeft hieraan bijgedragen.

Fondsen op naam

We hebben € 792.500 ontvangen uit in totaal drie Fondsen op Naam. Eén van die fondsen is gestart in 2013 en staat op naam van stichting DON. De inkomsten uit dit fonds investeren we in gezamenlijk onderzoek naar de genezing van diabetes type 1. Dit jaar hebben we gezamenlijk € 1.500.000 hieraan uitgegeven. Hiervan is € 750.000 de bijdrage van stichting DON, die via het Fonds op Naam loopt.

Samenwerking bedrijven

De inkomsten uit bedrijven zijn lager dan begroot en lager dan 2017. Wel zien we steeds vaker dat bedrijven 'in natura' bijdragen aan de doelstellingen, bv door echt faciliteren van bepaalde activiteiten. Een tegenvaller was dat een mooie samenwerking niet geëffectueerd werd door een wisseling van mensen. Wel zijn we ene paar mooie samenwerkingen aangegaan, waarvan we de opbrengsten in 2019 zullen ontvangen.

Particuliere acties

De inkomsten uit particuliere acties zijn ruim boven begroting en vorig jaar, met name door een heel succesvolle 1e editie van de New York Minimarathon. Daarnaast was de pianoactie van Bas uit Veendam in december heel succesvol. Door op 1 dag op 16 stations in Nederland piano te spelen, wist hij het mooie bedrag van € 62.000 bij elkaar te krijgen.

Baten uit acties van derden

De opbrengsten uit de loterijen (acties derden) zijn lager dan in 2017. In 2017 hadden we een extra project van € 150.000, wat we in 2018 niet hadden. Zonder deze extra bijdrage zou de opbrengst in 2018 licht hoger zijn.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
VriendenLoterij (VL)			
VL geormerkte loten	647.960	580.000	584.326
VL extra project CMC	0	0	150.000
VL ongeormerkte loten	537.603	600.000	584.045
	1.185.563	1.180.000	1.318.371
Via Stichting Loterijacties Volksgezondheid			
Nederlandse loterij	323.131	340.000	386.505
Nabetaling voorgaande jaren	27.311	0	0
Totaal Stichting Loterijactie Volksgezondheid	350.442	340.000	386.505
Totaal Inkomsten acties derden	1.536.005	1.520.000	1.704.876
Totaal kosten acties van derden	239.136	100.000	215.627

Overige baten

De realisatie van de overige baten bestaat bijna voor 100% uit inkomsten uit aandelen Lehman-Brothers. Dit is nog een restant uit een nalatenschap van vele jaren geleden.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Overige baten	1.023	-	3.094
Totaal overige baten	1.023	-	3.094

Besteed aan de doelstelling

Algemeen

De directe bestedingen aan de doelstelling zijn € 111.024 hoger dan begroot. Door de samenwerking met stichting DON hebben we € 750.000 extra aan de doelbesteding kunnen uitgeven. Een aantal toekenningen hebben we moeten doorschuiven, in 2019 zullen deze bedragen alsnog besteed worden.

11. Kennis

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Toekenningen	3.261.024	3.150.000	2.735.354
Directe kosten Onderzoek	36.066	0	15.386
	3.297.090	3.150.000	2.750.740
Doorbelaste uitvoeringskosten t.b.v. Kennis	436.421	533.600	416.928
Totaal Kennis	3.733.511	3.683.600	3.167.668
Vrijval Onderzoek projectverplichtingen	-56.404	0	-27
Totaal doelbesteding Kennis	3.677.107	3.683.600	3.167.641

12. Voorlichting algemeen

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Eigen Voorlichtingsprojecten	240.784	250.000	212.206
Project CMC	0	0	0
Kosten 40 jarig Jubileum DF	456.716	0	150.000
Doorbelaste FW-kosten t.b.v. voorlichting	653.164	450.000	520.419
Doorbelaste uitvoeringskosten t.b.v. voorlichting	1.527.933	1.392.000	1.468.717
Totaal Voorlichting Algemeen	2.878.597	2.092.000	2.351.342

13. Gezonder leven

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Projectkosten	326.927	450.000	464.252
Totaal Gezonder leven	326.927	450.000	464.252

14. Community Diabetes Type 1

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Projectkosten	121.436	150.000	160.016
Totaal Community Type 1	121.436	150.000	160.016

15. Kosten eigen fondsenwerving en voorlichting

Omdat fondsenwerving en voorlichting steeds nauwer met elkaar verweven zijn, bijvoorbeeld via de website, wordt een deel van de kosten van fondsenwerving doorbelast aan voorlichting. Daarvoor is een verdeelsleutel vastgesteld. Met voorlichtingscampagnes en via sociale media verspreiden we kennis uit onderzoek naar onze doelgroepen, maar ook de fondsenwervende campagnes hebben een voorlichtend karakter.

Het beleid voor fondsenwerving was ook het afgelopen jaar sterk gericht op het verhogen van de efficiency. Niet alleen door het slim combineren van voorlichting, onderzoek en fondsenwerving, maar ook door voortdurend kritisch te kijken naar de lopende projecten. Verder werd aansluiting gezocht bij de speerpunten Gezonder Leven en de Community Diabetes Type 1.

Wervingskosten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Collecte	268.136	210.000	205.890
Donateurs	313.522	485.000	338.851
Grotere gevers	0	0	0
Nalatenschappen	38.100	50.000	46.387
Overige kosten fondsenwerving	360.588	70.000	160.364
Overige werving acties derden	239.136	100.000	215.627
Acties vrijwilligers	86.846	85.000	73.717
Subtotaal Wervingskosten	1.306.328	1.000.000	1.040.836
Doorbelasting aan voorlichting	-653.164	-450.000	-520.418
Totale directe kosten eigen fondsenwerving	653.164	550.000	520.418
Doorbelaste uitvoeringskosten t.b.v. fondsenwerving	551.916	594.500	527.353
Totaal Wervingskosten	1.205.080	1.144.500	1.047.771

Erkenningsregeling

In 2018 heeft het Diabetes Fonds een percentage kosten eigen fondsenwerving ten opzichte van de baten eigen fondsenwerving van 13,8%. Dit percentage was 15,6% over 2017 en 14,3% over 2016. Hiermee is het gemiddeld percentage over de afgelopen 3 jaar 14,8%, ruim binnen de norm van 25% die de erkenningsregeling van het CBF hanteerde conform RJ650 oud.

16. Kosten Beheer en Administratie

Kosten Beheer en Administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan fondsenwerving of de doelstelling. Naast de directe kosten (zoals die van het bestuur en de Raad van Toezicht, de kosten van Planning en Control en verslagleggingskosten) wordt ook een deel van de uitvoeringskosten toegerekend aan Beheer en Administratie. Uitvoeringskosten worden op basis van het aantal fte's verdeeld. Als basis voor de toebedeling van uitvoeringskosten aan Beheer en Administratie geldt het volgende: directeur 50%, teamleider financiën 100%, financieel medewerker 75%, management assistent 100%, manager K&I 25% en de bestuurssecretaris 50%.

Kosten Beheer en Administratie (B&A)	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Bestuurskosten	8.534	2.500	2.360
Planning en control	38.213	42.000	39.659
Verslaglegging	10.291	10.000	11.519
Overige kosten B&A	34.089	20.500	16.912
Doorbelaste uitvoeringskosten t.b.v. B&A	563.618	379.900	500.547
Totaal Kosten beheer en administratie	654.745	454.900	570.997

Het Diabetes Fonds stelt als norm dat de kosten voor Beheer en Administratie maximaal 6,5% van de totale lasten mogen zijn. Over 2018 is dit percentage 7,4%. In 2017 was dit eveneens 7,4%. Zowel in 2018 als in 2017 ligt het percentage boven de doelstelling, mede door de uitgestelde bestedingen aan onderzoek.

17. Saldo financiële baten en lasten

Vanwege de dalende rente zijn de rentebaten bij de begroting achtergebleven. Het gemiddeld rendement over 2018 is 0,1%.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Ontvangen rente	6.124	20.000	13.910
Totaal rentebaten	6.124	20.000	13.910
Bankkosten	28.969	30.000	32.803
Saldo financiële baten en lasten	-22.845	-10.000	-18.893

Lastenverdeling 2018

Volgens de richtlijn moeten de lasten toebedeeld worden aan werving baten, doelstelling en aan Beheer en Administratie. Onderstaand schema geeft deze verdeling weer.

Daaronder staan de kengetallen die betrekking hebben op de besteding in 2018.

Lastenverdeling 2018 (bedragen in €)

Bestedingen	Kennis	Gezonder leven	Voorlichting	Community	Wervingskosten	Kosten Beheer en Administratie	Totaal 2018	Budget 2018	2017
Subsidies	3.261.024	0	0	0	0	0	3.261.024	3.150.000	2.735.354
Vrijval	-56.404	0	0	0	0	0	-56.404	0	-27
Communicatiekosten									
Voorlichtingsactiviteiten	0	326.927	697.500	121.436	0	0	1.145.863	850.000	826.458
Publiciteit en communicatie	0	0	653.164		653.164	0	1.306.328	1.000.000	1.200.854
Uitvoeringskosten									
Personeelskosten	342.210		1.198.096		432.773	441.950	2.415.029	2.220.000	2.298.412
Huisvesting	34.343		120.235		43.431	44.352	242.361	245.000	224.872
Kantoor- en algemene kosten	52.636		184.282		66.566	67.977	371.461	350.000	336.786
Afschrijving en rente	7.232		25.320		9.146	9.340	51.038	85.000	53.474
Directe kosten	36.066					91.126	127.192	75.000	85.836
Totale kosten	3.677.107	326.927	2.878.597	121.436	1.205.080	654.745	8.863.892	7.975.000	7.762.019

% Wervingskosten	14,0%	18,5%	14,8%
% Besteding doelstelling t.o.v. totale baten	81,5%	88,6%	86,4%
% Besteding doelstelling t.o.v. totale lasten	79,0%	79,9%	79,1%
% Kosten Beheer en Administratie t.o.v. totale lasten	7,4%	5,7%	7,4%

De kosten personeel, huisvesting, kantoor en afschrijving zijn via een toerekening sleutel opgenomen. De directe kosten zijn rechtstreeks toegerekend en zichtbaar gemaakt.

Uitvoeringskosten

Personeelskosten

De gemiddelde personeelsbezetting over 2018 bedroeg 29,7 FTE (2017: 28,8 FTE).

De gemiddelde salariskosten per FTE bedroeg € 48.227 (2017: € 45.846). Het aantal medewerkers werkzaam buiten Nederland is nihil.

Directiebezoldiging

De algemeen directeur valt onder de algemene arbeidsvoorwaarden van het Diabetes Fonds. Het jaarsalaris van de algemeen directeur blijft met een BSD score van 425 binnen de bandbreedte van de GDN-beloningsregeling. Aan de algemeen directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Naam	J.W.M. Dessing
Functie	Algemeen directeur
Dienstverband	
Looptijd	Onbepaald
Uren	40 uur
Parttime % (tot 01-09-2018 100%)	90%
Periode	1/1/2018-31/12/2018
Bezoldiging	
Bruto loon	€ 103.251
Vakantiegeld	€ 8.295
Totaal jaarinkomen	€ 111.546
Sociale lasten (werkgever deel)	€ 11.802
Belastbare vergoedingen	-
Pensioenlasten (werkgever deel)	€ 14.259
Totaal bezoldiging 2018	€ 137.607
Totaal bezoldiging 2017	€ 144.995
Totaal bezoldiging 2016	€ 138.818

Huisvestingskosten

De kosten voor de huur zijn licht gestegen door de indexatie. Het Diabetes Fonds verhuurde ook in 2018 een deel van de ruimte aan 5 onderhuurders. Een deel van de ruimte wordt als flexplekken verhuurd, voor partijen die projectmatig uitbreiding nodig hebben. De post overige huisvestingskosten is in 2018 beperkt, er zijn weinig kosten gemaakt.

Kantoor en algemene kosten en afschrijving

De kantoorkosten komen in 2018 hoger uit dan in 2017 en zijn ook iets boven de begroting. Een groot deel van deze kosten wordt gevormd door de ICT kosten, die de afgelopen jaren door hogere eisen die gesteld worden zijn toegenomen. De afschrijvingen zijn in 2018 gelijk aan 2017, doordat er weinig investeringen noodzakelijk waren.

Uitvoeringskosten

Personeelskosten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Salarissen	1.555.176	1.614.028	1.388.781
Sociale lasten	294.309	239.115	238.293
Pensioenpremie	185.459	194.281	181.284
Reiskosten	65.054	51.500	56.455
Uitzendkrachten/tijdelijk personeel	215.493	77.500	333.267
Overige personeelskosten (incl. opleidingen)	99.538	43.576	100.332
Totaal Personeelskosten	2.415.029	2.220.000	2.298.412
Huisvestingskosten			
Huur	229.200	223.743	213.401
Schoonmaak	7.701	12.000	7.560
Overige huisvestingskosten	5.460	9.257	3.912
Totaal Huisvestingskosten	242.361	245.000	224.872
Kantoor en algemene kosten			
ICT-beheer	241.934	162.000	197.700
Overige kantoorkosten	100.483	123.500	121.818
Algemene kosten	29.044	64.500	17.268
Totaal Kantoor en algemene kosten	371.461	350.000	336.786
Afschrijving			
Totaal Afschrijvingskosten	51.038	85.000	53.474
Totale uitvoeringskosten te verdelen	3.079.890	2.900.000	2.913.544

Verschillenanalyse staat van baten en lasten (sbl) versus begroting 2018

	sbl	Begroting	Verschil
	€	€	€
BATEN			
Baten eigen fondsenwerving			
Collecte	1.160.713	1.280.000	-119.287
Donateurs en giften	2.938.942	2.595.000	343.942
Nalatenschappen	1.611.718	1.250.000	361.718
Fondsen op naam	792.500	80.000	712.500
Samenwerking bedrijven	198.453	225.000	-26.547
Particuliere acties	353.738	225.000	128.738
Totaal baten eigen fondsenwerving	7.056.064	5.655.000	1.401.064
Baten uit acties van derden	1.536.005	1.520.000	16.005
Subsidie van overheden	0	0	0
Rentebaten en baten uit beleggingen	-22.845	-10.000	-12.845
Overige baten	6.133	0	6.133
Som der baten	8.575.357	7.165.000	1.410.357
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Kennis	3.677.107	3.683.600	-6.493
Voorlichting	2.878.597	2.092.000	786.597
Gezonder leven	326.927	450.000	-123.073
Community Diabetes Type 1	121.436	150.000	-28.564
Totaal doelbesteding	7.004.067	6.375.600	628.467
Kosten eigen fondsenwerving	965.944	1.144.500	-178.556
Overige wervingskosten	239.136	0	239.136
Kosten beheer en administratie	654.747	424.900	229.847
Som der lasten	8.863.894	7.945.000	918.894
Resultaat voor resultaatbestemming	-288.537	-780.000	491.463

Toelichting

De totale baten vallen over 2018 hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van de baten uit donateurs en nalatenschappen.

De rentebaten zijn lager vanwege het nog steeds dalende rentepercentage.

De baten uit samenwerking met bedrijven blijven ook achter bij de begroting, hoewel er enkele mooie samenwerkingen zijn gestart.

De totale lasten zijn hoger dan de begroting, vooral dankzij de samenwerking met stichting DON. Daardoor konden we in 2018 € 750.000 extra toekennen aan de doelstelling.

De kosten voor beheer en administratie zijn hoger dan 2017, onder andere door een andere toerekening van de uitvoeringskosten en hogere advieskosten.

Voorstel bestemming resultaat

Een deel van de opbrengsten van het Hamers Douma Fonds wordt, conform afspraak, toegevoegd aan het fonds.

Reserves	€
Continuïteitsreserve	0
Bestemmingsreserve t.b.v. de doelstelling	-241.037
Reserve biobank	-20.000
Fondsen	
Fondsen op Naam	2.500
Bestemmingsfonds biobank	-30.000
	-288.537

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die hier vermeld dienen te worden.

Ondertekening directeur en leden van de Raad van Toezicht

Drs. J.W.M. Dessing
Directeur

Drs. M.C. van Gelder
Voorzitter Raad van Toezicht

Drs. M.J.M. van den Berg
lid Raad van Toezicht /
voorzitter auditcommissie

Mr. M.M.C. Oosterveld
lid Raad van Toezicht

Dr. C.M. Hooymans
lid Raad van Toezicht

Prof.dr. W.W. Boonstra
lid Raad van Toezicht

Dr. C.B. Brouwer
lid Raad van Toezicht

Mr. J.G.F.W. van der Horst
lid Raad van Toezicht

Drs. M.A.T Kimmels-Mares
lid Raad van Toezicht

Opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt d.d. 17 april 2019 ten kantore van het Diabetes Fonds op het Stationsplein 139 te Amersfoort.

Vaststelling en goedkeuring

De jaarrekening 2018 is door de Raad van Toezicht goedgekeurd in de vergadering van 17 april 2019 en diezelfde dag vastgesteld door de Raad van Bestuur.

Origineel is getekend door de directeur en leden van de Raad van Toezicht.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van stichting Diabetes Fonds

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2018

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2018 van Stichting Diabetes Fonds te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Diabetes Fonds per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Diabetes Fonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 23 mei 2019

MAZARS N.V.

Origineel was getekend door drs. M.G.W. Quaedvlieg RA AA MBA

Colofon

Diabetes Fonds
Stationsplein 139
3818 LE Amersfoort
(033) 462 20 55

www.diabetesfonds.nl
info@diabetesfonds.nl
[@diabetesfonds](https://twitter.com/diabetesfonds)
facebook.com/diabetesfonds

Redactie Çigdem Gökmen Yaka
Eindredactie Elles Rozing
Vormgeving def., Amsterdam

Diabetes
Fonds